

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2022

A Szombathelyi Bartók Béla Zeneiskola – Alapfokú Művészeti Iskola pedagógiai programja és helyi tanterve

1. Bevezető	5
1.1 „Vidékre is kell a jó muzsikus”	5
1.2. A Bartók Béla Zeneiskola küldetésnyilatkozata 2017.....	6
1.3. A pedagógiai program jogszabályi alapjai.....	6
1.4. Az iskola jogi státusa az Alapító Okirat alapján	6
1.5 A Pedagógiai Program hatályba lépése, ellenőrzése, felülvizsgálata.....	8
1.6 A Pedagógiai Program nyilvánosságra hozatala.....	8
2. A Bartók Béla Zeneiskola nevelési programja	9
2.1 Az iskola rövid története	9
2.2 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka	9
2.3 Pedagógiai alapelveink és céljaink.....	9
2.4 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka feladatai	10
2.5 A pedagógusok helyi intézményi feladatai	11
2.6 Az osztályfőnöki munka tartalma, feladatai.....	11
2.7 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai.....	11
2.8 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	11
2.9 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok.....	12
2.10 A tehetség, képesség kibontakozását segítő tevékenységek.....	13
2.10.1 Emelt szintű oktatás: a „B” tagozat.....	13
2.10.2 Zenei versenyek	14
2.10.3 Esélyegyenlőség az oktatásban:.....	14
2.11 A szülők, a tanulók és a pedagógusok együttműködésének.....	15
formái, fejlesztése.....	15
2.11.1 A tanulók és a pedagógusok együttműködésének fórumai.....	15
2.11.2 Szülők és a pedagógusok együttműködésének formái	15
2.12 A Szombathelyi Bartók Béla Zeneiskola szerepe a város és a.....	17

régió kulturális életében.....	17
3. A képzés rendje	17
3.1 A tanév rendje	17
3.2 A tanulók felvétele a zeneiskolába	18
3.3 A képzés struktúrája, tantárgyai, óraterve	18
4. Működési feltételek, fejlesztések	20
4.1 Struktúra	20
4.2 Személyi feltételek	20
4.3 Tárgyi feltételek és igények.....	21
4.4 Pedagógus továbbképzés	21
5. Az iskola ellenőrzési- és értékelési rendszere	21
5.1 Ellenőrzési rendszer.....	21
5.1.1. Az intézmény munkájának ellenőrzése	21
5.1.2. Az iskola belső ellenőrzésének feladatai.....	22
5.1.3. Az ellenőrzés szintjei	22
5.1.4. Az ellenőrzési terv az alábbiakat tartalmazza:	22
5.1.5. Az ellenőrzés formái	23
5.1.6. Az intézményben folyó munka értékelése, mérése	23
5.2 A tanulók értékelésének formái	23
5.2.1. Ellenőrzés, értékelés	24
5.2.2. Az értékelés rendszere.....	24
5.2.3. A tanuló jutalmazásának elvei és év végi formái.....	25
5.3 A magasabb évfolyamba lépés feltételei.....	25
5.3.1 Tanulóink munkájának értékelése.....	25
5.3.2 A tanuló szorgalmának értékelése	26
5.4 Tanügyi nyilvántartások.....	26
5.4.1. Beírási napló	26
5.4.2. KRÉTA adminisztráció	26
5.4.3. Törzslap, póttörzslap.....	26
5.4.4. Bizonyítvány.....	27
5.4.5. Alkalmazandó záradékok	27

5.4.6. Tantárgyfelosztás.....	27
5.4.7. Órarend	28
5.4.8. Egyéb iratok, dokumentációk	28
5.5 Az alkalmazandó tankönyvek, tanulmányi segédletek és	28
taneszközök kiválasztásának elvei.....	28
5.6 Hangszer és kottakölcsönzés, a zongoragyakorlási lehetőség	28
biztosítása.....	28
6.1. Óratervi háló	29
6.2. A szombathelyi Bartók Béla Zeneiskola - AMI Pedagógiai.....	35
Programjának módosítása.....	35
6.3. Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi	36
programjának kiegészítései	36
6.3.1. A Zeneismeret tanszak kiegészítése az alapfokú művészetoktatás	36
követelményéhez és tantervi programjához.....	36
6.3.2. A billentyűs tanszak kiegészítése az alapfokú művészetoktatás	37
követelményéhez	37
és tantervi programjához zongora főtárgyból	37
6.3.3. A fafúvós tanszak a központi tantervet a következő kiegészítésekkel veszi át	40
6.3.4. A vonós tanszak kiegészítései	45
6.3.5. A szombathelyi Bartók Béla Zeneiskola népzenei tanszakának helyi	50
tanterve.....	50
6.4. A művészeti alapvizsga és záróvizsga lebonyolítása.....	67
6.4.1. A MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA RÉSZEI	67
6.4.2. A MŰVÉSZETI ZÁRÓVIZSGA KÖVETELMÉNYEI	75
6.4.3. A MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA ÉS ZÁRÓVIZSGA ÉRTEKELÉSE	80
7. Véleményezési, egyetértési, jóváhagyási záradék:.....	83
Fenntartói nyilatkozat.....	84
1. számú melléklet: Helyi tantervi programok zeneművészet ágon.....	84
2. számú melléklet: Tanmenet sablon egyéni hangszeres képzéshez.....	84
3. számú melléklet: Tanmenet sablon csoportos zenei képzéshez	84

1. Bevezető

1.1 „Vidékre is kell a jó muzsikus”

E szavakkal küldte tanítványát, *Csikor Elemért*, a kiváló zongoristát tanítani, zeneiskolát alapítani Szombathelyre *Bartók Béla*. Ezt tartjuk szemünk előtt ma is, ezért dolgozunk, s ez legyen útravalónk a következő évtizedekre is!

A szombathelyi Bartók Béla Zeneiskola egyike Magyarországon legrégebbi és legnagyobb zenepedagógiai tradíciókkal rendelkező alapfokú művészeti iskoláinak, amely napjainkban is a világszínvonalú magyar zeneoktatás jelentős regionális bázisa. Ezt igazolja a Magyar Zeneiskolák és Művészeti Iskolák Szövetsége és a Magyar Zeneművészek és Táncművészek Szakszervezete által alapított kitüntetés, a „Magyar Művészetoktatásért” plakett, amelyet 2007-ben kapott iskolánk. Ma is vezérelvünk Tibold Iván több mint harminc éve megfogalmazott gondolata:

„...a jó zenére szoktatás is olyan példamutatás, ami serkentően hat, jótékonyan formálja a gyermek későbbi zenei hovatartozását.”

Nem lehet más célkitűzésünk, mint az értékek megőrzése, valamint a zenei oktató-nevelő munka színvonalának fenntartása és fejlesztése. Fő feladatunk, a zenei értékek közvetítése a zenetanítás folyamatára és tartalmára vonatkoztatva egyaránt. Tantestületünk egységes törekvése, hogy jó zenét tanítsunk. Elsősorban az európai zeneirodalom klasszikus remekműveinek megismerésére, befogadására, interpretálására kell felkészíteni növendékeinket. Olyan egyénre szabott tananyagot kell választanunk tanulóink számára, amely ezt segíti. Tanáraink többsége az úgynevezett „komolyzenére” szakosodott, de ez egyáltalán nem jelenti azt, hogy ne lennénk fogékonyak más zenei értékek, így a könnyűzene műfajai, a jazz vagy a népzene iránt. Megértjük és lehetőségeinkhez képest segítjük növendékeink ilyen irányú zenei igényét, ha ezek a muzsikák valóban értékhozók. Kiemelt feladatunknak tartjuk, a lehető legsokoldalúbb zenei felkészítést: az egyéni hangszeres képzés mellett a különböző együttesekben való együttműködés képességének kialakítását is. Rövidtávú céljaink között szerepel az együttműködés tekintélyének növelése. Arra törekszünk, hogy növendékeinkkel megszerettessük a zenét, fejlesszük személyiségüket, szép iránti érzékenységüket úgy, hogy zenei élményeken keresztül szerezzenek nálunk zenei ismereteket és készségeket, általánosságban fogalmazva zenei tudást és műveltséget. A zenetanár küldetését Tusa Erzsébet zongoraművész a szombathelyi Bartók Béla Zeneiskola 90 éves fennállása alkalmából, 1999-ben Japánból írt üzenete méltóképpen foglalja össze:

„Mindig megkülönböztetett szeretettel gondolok erre az iskolára, ahol 50 évvel ezelőtt tanári pályafutásomat kezdtem. Itt ismertem fel, hogy a zenetanítás milyen nagy felelősség – de egyben csodálatos lehetőség is. Hiszem ugyanis, hogy a kottában, írásban rögzített zene – a mű – olyan, mint a mesében valaki vagy valami, ami kővé vált, amit elvarázsoltak, és – mint a mesében – jönni kell valakinek, aki feloldja a varázst, kiszabadítja, életre kelti a kőberezített szépséget. A zenetanár csodálatos küldetése, hogy ő lehet a Nagy Varázsló.

Én szívből kívánom a kedves Tanár Kollégáknak és Növendékeknek, hogy jó Mágusok legyenek, akiknek sikerül a művekbe rejtett Lényeket, Szépséget elővarázsolni és másokkal is megismertetni.”

1.2. A Bartók Béla Zeneiskola küldetésnyilatkozata 2017.

A hozzánk beiratkozott növendékek zenei fejlődéséért, tudásáért, zeneértő közönséggé válásáért dolgozunk. Európai tradicionális zenei értékekből kifejlődött „klasszikus zenét” tanítunk elsősorban, de nyitottak vagyunk minden jó zenére, amely pedagógiai céljainkat szolgálja. Arra törekszünk, hogy növendékeinkkel megszeretessük a zenét, fejlesszük személyiségüket, szép iránti érzékenységüket, hogy zenei élményeken keresztül szerezzenek nálunk zenei ismereteket és készségeket. Ennek érdekében minőségi munkára, egyéni hangszeres oktatásra van szükség. Hisszük, hogy a zeneiskolai tanulmányoknak jelentős szerepe van az érzelmi intelligencia fejlődésében. Valljuk, hogy személyiségfejlesztési szempontból fontos szerepe van az éneklésnek a gyermeknevelésben, erre is tanítjuk, bátorítjuk növendékeinket. Támogatjuk a közös zenélést, a kamarazenét, a kórust, az együtteseket és a zenekarokat. Tanáraink számára fontos, hogy aktív muzsikálásukkal jelen legyenek a zenei életben, jó példájukkal vonzóvá tegyék a zenei pályát. Elkötelezettek vagyunk a zeneiskola iránt, és büszkék a több mint 100 éves múltra. Számítunk rá, hogy növendékeink - példánkat látva, megőrzik és továbbviszik zenei hagyományainkat.

1.3. A pedagógiai program jogszabályi alapjai

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.)
- A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény
- A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény
- A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
- Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény
- A fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény
- A nemzeti köznevelési törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Nkt. Vhr.)
- A pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról szóló 326/2013. (VIII. 31.) Korm. rendelet
- A pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben résztvevők juttatásairól és kedvezményeiről szóló 277/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet • A Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet (a továbbiakban: R.)
- A pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet
- A tanév rendjéről szóló mindenkor miniszteri rendelet
- Az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet

1.4. Az iskola jogi státusa az Alapító Okirat alapján

Az intézmény neve és székhelye: Szombathelyi Bartók Béla Zeneiskola-

Alapfokú Művészeti Iskola 9700
Szombathely, Rákóczi Ferenc utca 3.

Az alapító szerv neve: Emberi Erőforrások Minisztériuma

Az intézmény működési területe: Szombathely város közigazgatási területe és a város közvetlen körzete. Szabad kapacitása terhére bejáró tanulókat is fogad.

Az intézmény típusa: alapfokú művészeti iskola

Művészeti ágak: zeneművészet

Műfajok: klasszikus zene, népzene

A klasszikus zene műfaj tanszakainak tantárgyai:

- 1) Fafúvós tanszak tantárgyai: furulya, fuvola, oboa, klarinét, szaxofon, fagott
- 2) Rézfúvós tanszak tantárgyai: trombita, kürt, harsona, tenorkürt, baritonkürt, tuba
- 3) Akkordikus tanszak tantárgyai: gitár, ütő, cimbalom, harmonika
- 4) Billentyűs tanszak tantárgyai: zongora, csembaló, orgona
- 5) Vonós tanszak tantárgyai: hegedű, brácsa, gordonka, gordon (nagybőgő)
- 6) Vokális tanszak tantárgya: magánének
- 7) Zeneismeret tanszak tantárgyai: szolfézs kötelező, szolfézs, zeneismeret, zenetörténetzeneirodalom, zeneelmélet, improvizáció
- 8) Kamarazene tanszak tantárgyai: kamarazene, zenekar, kórus

A népzene műfaj tanszakainak tantárgyai:

- 1) Vonós és tekerő tanszak tantárgyai: népi hegedű, népi brácsa, népi bőgő/cselló, tekerő
- 2) Fúvós tanszak tantárgyai: népi furulyák, duda, népi klarinét/tárogató
- 3) Pengetős tanszak tantárgyai: citera, tamburák, koboz
- 4) Akkordikus tanszak tantárgyai: népi cimbalom, népi harmonika
- 5) Ütős tanszak tantárgyai: népi ritmushangszerek
- 6) Vokális tanszak: népi ének
- 7) Zeneismeret tanszak tantárgyai: népzenei ismeretek, néprajz, szolfézs kötelező, szolfézs
- 8) Kamarazene tanszak tantárgyai: népi kamarazene (a tantárgy magába foglalja a hangszeres és vokális társas zenét), népi zenekar

A Szombathelyi Bartók Béla Zeneiskola - AMI OM azonosítója: 040137

Az intézmény alaptevékenységei:

Az intézmény a nevelési-oktatási tevékenységét a köznevelési törvény előírásai, az intézményi pedagógiai program és helyi tanterv, valamint a Szombathelyi Tankerületi Központ, mint fenntartó utasításai alapján végzi.

Kötelező állami feladatként ellátandó alaptevékenysége:

852020 Alapfokú művészetoktatás

Az intézmény kapacitása: maximális tanulólétszám 1100 fő.

Az iskolában 6 éves kortól 22 éves korig alapfokú művészeti nevelés és oktatás folyik. Az iskola nevelési-oktatási tevékenységének sajátossága, hogy kihelyezett képzés működik város környéki településeken, illetve kihelyezett szolfézs, illetve hangszeres oktatás folyik a helyi igények és az intézmény költségvetési lehetőségeinek függvényében a város általános iskoláiban, az Alapdokumentumban szereplő telephelyeken.

A Hangszerjavító Műhely belső szolgáltató egységként működik az intézmény tulajdonát képező hangszerek karbantartása, felújítása érdekében. A műhely díjtalanul elvégzi a Szombathelyi Bartók Béla Zeneiskola Alapítványának tulajdonában lévő, valamint a Szombathelyi Tankerületi Központ-hoz tartozó alapfokú művészeti iskolák hangszereinek javítását, karbantartását is. A műhely szabad kapacitásának hasznosítására – többletbevétel érdekében – más intézmény és magánszemély tulajdonában álló hangszerek javítását (felújítását) is elvégezheti.

1.5 A Pedagógiai Program hatályba lépése, ellenőrzése, felülvizsgálata

A pedagógiai programot az iskola nevelőtestülete fogadja el, és az iskola igazgatója hagyja jóvá. Elfogadás után elküldi a fenntartónak. A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybe lépéséhez, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul, a fenntartó egyetértése szükséges.

A pedagógiai programot évente ellenőrizni kell. Felülvizsgálatát elrendelheti jogszabály, de kérheti a fenntartó, a szülői és társadalmi szervezetek, az iskola pedagógusai és vezetése is.

1.6 A Pedagógiai Program nyilvánosságra hozatala

A pedagógiai programot az iskola – törvényi előírás szerint – saját honlapján teszi közzé (www.bartokzi.hu), illetve nyomtatott formában az iskolatitkárnál megtekinthető.

2. A Bartók Béla Zeneiskola nevelési programja

2.1 Az iskola rövid története

A zeneiskola történetének részletes leírása megtalálható az iskola honlapján (www.bartokzi.hu).

2.2 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka

A Szombathelyi Bartók Béla Zeneiskola pedagógiai programja és helyi tanterve

figyelembe veszi:

- a zeneiskola alapító okiratát,
- a tanulók és a szülők igényeit,
- a helyi önkormányzat és a fenntartó elvárásait,
- a társadalmi elvárásokat.

épít:

- a zeneiskola hagyományaira,
- a tantestület tagjaira,
- a város intézményeiben folyó művészeti nevelésre,
- a városban működő hivatásos és amatőr művészeti együttesek, csoportok tevékenységére.

számít:

- a zeneiskola Szülői Szervezetének, Intézményi Tanácsának és Alapítványának támogató munkájára.

2.3 Pedagógiai alapelveink és céljaink

Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja keretében folyó zenei nevelés alkalmat ad az érdeklődő és fogékony növendékek képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását.

A képzés figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tehetségére építve alakítja készségeiket és gyarapítja ismereteiket.

A program lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység – nyitottság, igényesség, fogékonyság – alakítása mellett a zene megszólaltatásához szükséges hangszeres és énektechnikai készségek megszerzésére, a zenei ismeretek átadására és minden zenei tevékenység tudatosítására.

A zeneoktatás a különböző zenei műfajok sajátosságait, a művészi megjelenítés módjait ismerteti meg a tanulókkal, miközben célja az is, hogy az önkifejezés eszköztárának gazdagításával a zene alkalmazására, befogadására készítsen fel.

Pedagógiai munkánk középpontjában a személyre szóló fejlesztés törekvése áll. Minden tanulónak biztosítjuk az egyéni adottságai, képessége és tehetsége szerinti önmegvalósítás lehetőségét. Arra törekszünk, hogy növendékeinkben kialakuljon a reális önértékelés képessége és az egészséges önbizalom.

Pedagógiánk alapvető célja egyrészt, hogy a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, motivációjú, kultúrájú növendékekkel - képességüknek és tehetségüknek megfelelően foglalkozzunk, másrészt arra törekszünk, hogy növendékeink képesek legyenek a művészetek befogadására, értésére és művelésére, minél több művészeti ág iránti érdeklődésre, nyitottságra. Ezt segíti az alkotó pedagógiai légkör, melynek jellemzői egyfelől az igényesség, másrészt a növendékek jogainak, emberi méltóságának tiszteletben tartása, a velük szemben megnyilvánuló pedagógiai tapintat, bizalom, megértés, türelem, igazságosság,

2.4 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka feladatai

- A zenei műveltség megalapozása és fejlesztése.
- A tanulói kíváncsiságra, érdeklődésre épített és ezáltal motivált munkában kell fejleszteni a növendékek felelősségtudatát, a kitartás képességét és az érzelmvilág gazdagodását;
- A zenei képességek fejlesztése (hallás, ritmusérzék, intonációs érzékenység, fogékonyság a dinamika és a hangszín különbségeire, zenei memória és fantázia, előadói és manuális készség, a zenei karakterek iránti érzékenység kialakítása).
- A zenei olvasás és írás készségének megalapozása és kifejlesztése.
- A technikai készség, az improvizációs készség és képesség, az alkotó magatartás, a kreativitás kialakítása.
- Rendszerezett zenei ismeretek, általános zenei műveltség átadása.
- A zenei műszavak és jelentésük megismertetése.
- A zene logikájának, a harmóniai szerkezet és a forma összefüggéseinek megismertetése.
- A főbb zenei stílusok sajátosságainak, a zeneirodalom nagy korszakainak, népünk zenéjének, a zene történetének és a zeneirodalom nagy egyéniségeinek megismertetése.
- A kortárs zene befogadására nevelés.
- A tanuló rendszeres zenehallgatásra nevelése.
- A zene megszerettetése.
- A növendékek zenei ízlésének formálása: a tanulók életkorának megfelelő zenei tárgyú könyvek, ismeretterjesztő művek olvasására való ösztönzés.
- A társzművészetek iránti nyitottság kialakítása.
- A zenei élet eseményei iránti érdeklődés felkeltése, illetve részvétel a zenei életben.
- Tehetséggondozás: a zenei pályát választó növendékek felkészítése szakirányú továbbtanulásra.
- A növendékek rendszeres, céltudatos, igényes munkára, hatékony gyakorlásra nevelése.
 - A tanuló aktív társas muzsikálásra nevelése, közreműködés az egyéb intézmények kulturális rendezvényein. Az amatőr zenekarokban, kamaragyűtéseken, kórusban történő aktív részvételre való előkészítés, ösztönzés.
- Cserekapcsolatok ápolása, létesítése hazai és – lehetőség szerint – külföldi zeneoktatási intézményekkel.
- Erősíteni kell az Európához való tartozás tudatát és készíteni más népek hagyományainak, kultúrájának, szokásainak, életmódjának megismerésére, megbecsülésére.

2.5 A pedagógusok helyi intézményi feladatai

- a heti tanítási órarend határidőre történő elkészítése
- a jóváhagyott órarend szerinti tanítás
- a naplók vezetése a KRÉTA elektronikus felületen
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése, osztályzása
- a félévi értesítők és év végi bizonyítványok kitöltése, megírása
- a tanulók szüleivel való rendszeres kapcsolattartás
- vizsgákon, hangversenyeken, egyéb szerepléseken való részvétel, és ezek szervezése
- zenei versenyekre történő felkészítés, szervezés
- az iskola és a tanár által szervezett programok vezetése, a tanulók felügyelete
- a tantestület munkájában történő aktív részvétel
- az iskolavezetés tájékoztatása
- az iskola vezetése által rábízott feladatok végrehajtása
- együttműködés az iskola pedagógusaival a pedagógiai célok teljesülése érdekében

2.6 Az osztályfőnöki munka tartalma, feladatai

A zeneiskolai főtárgy tanár egyéni órarend és a kerettanterv előírásai alapján heti 2x30 vagy 2x45 percben tanítja növendékeit. A KRÉTA rendszerben elvégzi az osztályfőnöki adminisztrációt, vezeti a naplót, frissíti és leadja az aktuális órarendjét, kezeli a hiányzásokat, megírja a bizonyítványokat. Szülői hangversenyt szervez, amelyen saját növendékeit szerepelteti, mint osztályfőnök vezeti az általa tanított tanulók közösségét, rendszeres kapcsolatot tart a szülőkkel. A rábízott eszközöket, hangszereket megőrzi, évente leltározza, kiadja és visszaveszi növendékeiktől.

2.7 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai

A szombathelyi Bartók Béla Zeneiskola Alapfokú Művészeti Iskola székhelyén megfelelő nagyságú szaktantermek, hangszerek, kották, kottatartók, számítógépek, hangrögzítő és lejátszó készülékek, speciális segédeszközök állnak rendelkezésre a 20/2012 EMMI rendelet 2. számú mellékletének megfelelően.

Az iskola telephelyein mindenütt biztosítva vannak a minimális, tanításhoz szükséges eszközök. Az iskolarendszerű oktatás a helyi tanterv alapján folyik, évenkénti beiratkozással, év végi beszámolóval, bizonyítvánnyal, éves térítési díj fizetése mellett.

2.8 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A zenei nevelést – mint Kodály is vallotta – 9 hónappal a születés előtt kell elkezdni. Fontos kérdés, hogy milyen zenével. Kokas Klára gondolatait kölcsönözve „... napjaink zenei környezetszennyezése, a gyakran dübörgő hangerővel folyamatosan áradó zenei szemét, az egyéb zajokkal együtt felmérhetetlen károkat okoz. A zene eszközeivel, tömegmérétekben

előállítható az eladható silány és vacak zenei áru. A kisgyermek teljesen kiszolgáltatott környezete zajártalmainak és zenei ízlésének. Ezért érzelmi fejlődését is jelentősen befolyásolja az őt ért zenei hatások minősége.”

A művészeti tevékenység magában hordozza a személyiségformálás specifikus lehetőségét. Valljuk, hogy személyiséget formálni csak az egész személyiségre hatni tudó művészetek jelenlétével lehet. A művészetek táplálják a növendékek kialakuló érzésvilágát, egyfajta minőségre való igényességet alakítanak ki bennük, s egyben szűrőként is szolgálnak az őket ma érő ingerözönben.

A művészeti nevelés biztosítja a személyes tapasztalatszerzést, mint tanulási módszert. A tanulók élményszerűen tapasztalják meg a művészeti stílusok és irányzatok sokszínűségét, valamint azokat a kifejezési formákat, amelyek a zeneművészetben ötvöződnek. A művészeti neveléssel lehetőséget biztosítunk arra, hogy minden tanuló élje át a siker élményét, és ezzel fejlődjön önismerete és erősödjön egészséges önbizalma.

Az alapfokú művészeti nevelés feltárja a növendékekben a művészet megőrkítő, átörökítő szerepét, megérteti, hogy az alkotás a legértékesebb emberi alapképesség. Művészeti nevelésünk megalapozza a tanulók esztétikai szemléletét, kommunikációs képességét, az értékes alkotások iránti igényét. A művészeti oktatás által létrejött pozitív élmények hozzásegítenek azokhoz az emberi tulajdonságokhoz, magatartási szokásokhoz, amelyek a műveltség területén az eredményes haladás, szereplés összetevői.

A naponkénti gyakorlások eredményeképp fejlődik a memória, a motívumsorok, dallamok memorizálása edzi a bevézés képességét. A népdalokon gyarapodott színes és gazdag szókinccs, a tanulók fogalmazási és kifejezésbeli készségét fejleszti. A kiművelt növendék mozgáskultúrája is hatványozottan fejlődik. A tempó és dinamika betartása, a figyelmet és a koncentrációt fejleszti. A művek előadása különös figyelem-összpontosításra és rendre is szoktat. A zeneiskolába járó növendékek „szép” iránti elkötelezettsége, igényessége fokozatosan megnyilvánul a munkához való hozzáállásukban és a magatartásuk kulturáltságában is.

2.9 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A tanulók személyiségének a zene által való gazdagítása mellett zeneiskolánkban kiemelt figyelmet fordítunk a közösségi műfajok, a társas zenei formák művelésére. Ennek adottak a személyi feltételei: kiváló szakmai felkészültségű tanáraink vannak, akik közösséget is tudnak formálni a vezetésükre bízott zenei csoportokból. Az egyéni tehetséggondozást mindig összekapcsoljuk a kamarazeneben, a zenekari játéokban, illetve a kóruséneklésben való jártasság megszerzésével. Arra törekszünk, hogy növendékeink minél nagyobb számban vegyenek részt a különböző együttesek munkájában a közös zenélés, éneklés páratlan élményéhez jutva. Egy kamaracsoporthoz, zenekarhoz, énekkarhoz tartozás, a közös tanulás és koncertezés megerősítően hat az egyéni zenetanulásra, a gyermek személyiségének fejlődésére.

Az Ifjúsági Fúvószenekar iskolánk reprezentatív zenei együttese, amely számos sikert ért el hazai és külföldi versenyeken és fesztiválokon. Az együttes utánpótlásának folyamatos biztosítása, a tehetséges fúvós növendékek nevelése, az együttes működéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek megteremtése, illetve a zenekar menedzselése kiemelt feladata nevelési programunknak.

Vonózenekarunk összefogja a zeneiskolánkban tanuló tehetséges vonós növendékeket. A nagy létszámú együttes próbáit heti egy alkalommal tartja. Amennyiben lehetőség van rá, évente egyhetes zenekari-, kamarazenei tábor szervezünk.

A tantestület pedagógiai munkájának hatékonysága nagymértékben függ a nevelőközösség egységességétől. Az intézmény dolgozói közösségének fejlesztését, erősítését szolgálják az évente rendszeresen ismétlődő hagyományos közös programok: a tantestületi kirándulások, a karácsonyi és tanévzáró utáni összejövetelek, cserekapcsolatok hasonló intézményekkel, illetve baráti találkozók.

2.10 A tehetség, képesség kibontakozását segítő tevékenységek

Intézménytípusunk alapvető funkciója: a tehetségek gondozása, a veleszületett vagy szerzett képességeik továbbfejlesztése. A tehetséges tanulók mind a képességek, mind a viselkedés, a magatartás terén eltérnek az átlagtól. A tehetséges gyerekek nem egyformák. Legfontosabb személyiségjegyük az eredetiség. A kreatív gyermekekre általában magas fokú tudásvágy, kíváncsiság, belső teljesítménykényszer, nagyfokú autonómia, önbizalom, szabad kommunikációra törekvés, csökkent mértékű alkalmazkodás, az elnyomás és a korlátozás elleni védekezés jellemző. A tehetséggondozásban nincs egy igaz út, amely minden gyermek számára járható. Azt, hogy milyen programokkal és módszerekkel lehet egy-egy tehetséges gyerekkel vagy csoporttal foglalkozni, csak bizonyos információk birtokában tudjuk megtervezni.

Mindezek tudatában a növendék(ek), szülők bevonásával a lehetséges módszereket közösen megválaszthatjuk. Kimagasló tehetségek esetén emelt szintű oktatásra, „B” tagozatra irányításra, illetve két év anyagának összevonására van lehetőség.

A tehetségek oktatása nem pusztán a tantervi keretek közé szorított információ-közvetítésből áll, sokkal inkább olyan folyamatként kell felfogni, amely állandó tökéletesítésre ösztönöz az egyén saját képességeit, készségeit illetően.

A tehetséggondozás feltételei:

- a tehetségek kutatása, felismerése;
- a megfelelő órakeret, illetve a tárgyi-technikai feltételek biztosítása;
- napi kapcsolattartás az azonos növendéket oktatók között;

A tanári munka nem csak professzionális szakma, hanem „hivatás”. Azt a pluszt, amitől sokan alkotó művészetnek is tekintik - a pedagógus személyisége adja hozzá. Felelőssége abban áll, hogy a reá bízott ember egyedi és megismételhetetlen. Tantestületünk egységes törekvése a kiemelkedő **zenei tehetségek felkutatása**, gondozása és felkészítése a zenei pályára.

2.10.1 Emelt szintű oktatás: a „B” tagozat

Zenei tanulmányi előmenetelük alapján a hangszeres és a szolfézs tanár javaslatára a tanszakvezetők és az iskola vezetés döntése szerint kerülnek a legrátermettebb növendékek „B” tagozatra, bármely szak 2. osztályától.

A kiválasztás a tanszakok egyedi sajátosságainak figyelembevételével történik. Folyamatosan biztosítjuk az átjárhatóságot az „A” és a „B” tagozat között, így lehetőség nyílik a később érő zenei tehetségek magasabb osztályokban történő „B” tagozatra irányítására, illetve - ha a tanuló nem tudja, vagy nem akarja teljesíteni az emelt szintű követelményeket - az „A” tagozatra való visszavételére.

Természetesen a szülőkkel is minden esetben egyeztetünk. A rugalmas rendszer félévenként ad módot az átsorolásra. A tanszak tanárainak és az iskola vezetésének az évi munkatervben meghatározott döntése szerint, a „B” tagozatos tanulók negyedévi tanszaki meghallgatását

október-november hónapban tartjuk meg. A meghallgatást követő konzultáción a tanárok közösen értékelik a tanulók teljesítményét, figyelemmel kísérve egyéni fejlődésüket.

2.10.2 Zenei versenyek

Sistrum Zenei Versenyek

A Sistrum elnevezés a regionális zeneiskolai tanulmányi versenyek összefoglaló neve, melyet zeneiskolánk minden év második félévében rendez meg. A versenyeket tehetséges zeneiskolai növendékeknek hirdetjük meg fagott, furulya, fuvola, gitár, gordonka, hegedű, harsona, kamarazene, klarinét, kürt, oboa, szaxofon, szolfézs, tenorkürt, trombita, tuba, ütő, zongora szakon.

Nagy számban vesznek részt távolabbi zeneiskolákból, más megyékből érkezett tanulók is, évente körülbelül négyszázan. A versenyek nyilvánosan zajlanak, sok érdeklődő, hozzátartozó és zenetanár jelenlétében. Ha a versenyeket nem tudjuk személyes jelenlét mellett megtartani, digitális formában rendezzük meg. „B” tagozatos tanulóinkat arra inspiráljuk, hogy induljanak a Sistrum Regionális Zenei Versenyeken egyéni vagy kamarazene kategóriában.

A rendezvény célja: az élményszerű muzsikálás lehetőségének megteremtésén túl módot adni

- a régióban folyó zeneoktatás színvonalának folyamatos emelésére
- szorgalmas és jó képességű, növendékek megmértetésére
- a tehetségek felkutatására és fejlődésük figyelemmel kísérésére - szereplési, versenyzési rutin megszerzésére - a felkészítő tanárok szakmai fejlődésére.

A versenyeken a szakmai zsűri tagjai országosan ismert művész-tanárok, szakközépiskolai és zeneiskolai tanárok. Minden egyes verseny végén az oklevelek és nívódíjak átadásakor a bíráló bizottság szakmai értékelést tart a növendékeknek és a felkészítő tanároknak. Az értékelés öt kategóriában történik. A résztvevők emléklapot, illetve arany, ezüst, vagy bronz minősítésű oklevelet kapnak. A legkiemelkedőbb produkciókat a zsűri nívódíjjal, T. Takács Tibor kerámiaplakettjével jutalmazza. A Sistrum Zenei Versenyek iránti folyamatosan növekvő érdeklődés igazolja a verseny fontosságát.

Országos Koncz János Hegedűverseny

A három évenként megrendezett országos zenei tanulmányi versenyek fő célja ugyancsak a tehetségek felfedezése. Ezek sorában zeneiskolánk számára a legfontosabb az Országos Koncz János Hegedűverseny. Részletes leírását lásd a konczverseny.hu oldalon.

2.10.3 Esélyegyenlőség az oktatásban:

- az igazságos és befogadó oktatás az egyik leghatásosabb eszköz a társadalom egyenlőbbé és méltányosabbá tételére,
- emberi jogi követelmény, amit az ENSZ gyermekjogi nyilatkozata és a legtöbb nemzet alkotmánya tartalmaz.

Kiemelt figyelmet igénylő tanulók:

a) Különleges bánásmódot igénylők

- sajátos nevelési igényű,

- beilleszkedési, tanulási és magatartási problémával küzdők - kiemelten tehetséges tanulók, - a hátrányos helyzetű tanulók.
- b) Tanulási zavarral küzdők (például diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, figyelemzavar).

Intézményen belüli lehetőségek:

- Az oktatási követelmények megállapítása és követelménytámasztás az egyéni képességek fokozott figyelembevételével történik (egyéni hangszeres oktatás és társas zenei képzés).
- A pedagógusnak tisztában kell lennie azzal is, hogy konkrétan miben áll a tanuló hátránya, hol csorbulnak a többi gyerekhez képest a tanulási, szocializációs, stb. esélyei. Melyek azok a kiváltó okok, tünetek amelyek miatt a különleges bánásmód (sajátos pedagógiai beavatkozás) iránti igény keletkezik.
- A különleges bánásmód eszköztára csak akkor lehet hatékony, ha az egyénre szabott, illeszkedik a tanuló személyiségéhez, problémáihoz.
- Pedagógusaink részére lehetőség biztosítása továbbképzés vagy nevelési értekezlet keretén belül az új típusú, speciális szakértelmet kívánó ismeretek bővítésére, megszerzésére, a pedagógusi befogadói attitűd fejlesztésére.

A tehetség fogalma, a tehetséges tanulók jellemzői, felismerésük

Köznap értelemben tehetséges az, aki a közösség számára hasznos területen, *minőségileg átlagon felüli teljesítményre, alkotásra képes*. A tehetség, a képességek és a készségek magas foka.

Tehetség segítés

A közoktatásról szóló törvény kimondja, hogy a tanulónak joga a tehetségüknek és az adottságaiknak megfelelő oktatás.

A tehetségek azonosítása, segítése, a számukra megfelelő pedagógiai módszerek kidolgozása, alkalmazása iskolánk egyik fő feladata. Intézményünkben a művészi tehetség elsősorban a zene világában bontakozhat ki, a PP 2.10-es pontjában megfogalmazott elvek figyelembe vételével.

2.11 A szülők, a tanulók és a pedagógusok együttműködésének formái, fejlesztése

2.11.1 A tanulók és a pedagógusok együttműködésének fórumai

Pedagógiai munkánk során a fokozottan figyelembe vesszük a tanulók és szüleik elvárásait. Elsősorban a farsangi rendezvény szervezésében, lebonyolításában és a nyári táborok munkájában számítunk a diákok segítségére. A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével.

2.11.2 Szülők és a pedagógusok együttműködésének formái

Tanáronkénti szülői hangversenyek feladata:

- a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
- a szülők tájékoztatása gyermekük tanulmányi előmeneteléről,

- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az igazgatósághoz.

Gyakorisága: tanévenként legalább egy alkalommal, lehetőleg novembertől márciusig terjedő időszakban. A szülői hangversenyeken részt vesz az igazgató vagy helyettese, illetve a tanszakvezető.

Írásbeli tájékoztató

Feladata: a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy tanszaki programokról.

Eszköze: a tájékoztató füzet, a falújság, email, facebook (és egyéb közösségi oldalak).

Iskolai rendezvények, bemutatók

A zeneiskolai hangszerstanulás egyik legfontosabb része, hogy a megtanult darabokat, zeneműveket a növendékek közönség előtt is bemutathassák. Hangversenyeinket, növendékhangversenyeinket, szülői hangversenyeinket a Tibold Iván teremben és a zeneiskola nagyobb termeiben – az évnyitó, évzáró ünnepélyeket, illetve a nagyobb érdeklődésre számot tartó hangversenyeket pedig lehetőség szerint a Bartók teremben tartjuk.

Ezek az alkalmak a tanárok, a növendékek és a szülők számára is fontos események.

Számos esetben kéri tanulóink közreműködését ünnepélyeken, bemutatókon, hangversenyeken a város iskoláiban, intézményeiben.

Különösen fontosak számunkra a társiskolákkal közösen szervezett hangversenyink, hiszen itt olyan tanulókkal is kapcsolatba kerülünk, akik még nem tanulnak zenét.

Versenyekre, fellépésekre való szülői kíséret

Ha egy tehetséges növendék versenyre készül, a tanára értesíti erről a szülőket. A felkészülés időszakában intenzívebb kapcsolatra van szükség, ami többletmunkát ró diákra, tanárra, szülőre egyaránt. A heti 2x30 vagy 2x45 perces órákon kívül több foglalkozásra is szükség lehet, pl. zongorás próba miatt. Ez csak a szülők segítségével lehetséges. Az esetleges koncerthelyszínre történő utazáskor is számítunk a szülők segítségére.

Alkalmi beszélgetések, telefonos kapcsolattartás

Iskolánkban egyéni órarend szerint tanítanak a főtárgy tanárok. Emiatt nincs csengetési rend, a tanulók megadott időpontra történő megérkezését a szülőkre bizzuk, akik elkísérik gyermekeiket, unokájukat. Az iskola aulájában és a folyosókon székek, asztalok vannak, ahol a szülők, nagyszülők, testvérek várakozhatnak. Ez a kisebb gyermekeknél természetes kapcsolatot teremt a tanár és a szülő között. A nagyobb növendékek esetében, akik már önállóan járnak a zeneiskolai foglalkozásokra, mobiltelefonok, e-mail, facebook csoportok stb. segítenek a rendszeres kapcsolattartásban.

A szülői szervezet működése

A zeneiskola szülői szervezete hosszú évek óta hatékonyan segíti az iskolavezetés munkáját. Tagjai segítik az iskolai programok lebonyolítását, aktívan közreműködnek támogatók felkutatásában, az iskola farsangi rendezvényének szervezésében.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével.

2.12 A Szombathelyi Bartók Béla Zeneiskola szerepe a város és a régió kulturális életében

Iskolánk névadójának tiszteletére öt évenként Bartók Emlékhangversenyt rendezünk a Bartók Teremben. Családi hangverseny sorozatunk közönsége évente 4-6 alkalommal megtölti a Bartók Termet. Ezekon a hangversenyeken az iskola együttese, tanáraink és növendékeink mellett szívesen vállalnak fellépést hazai és külföldi vendégművészek. Növendékhangversenyeinket iskolánk Tibold Iván termében rendezzük átlagosan havonta. A „szülői hangversenyek” fontos részét képezik a zenepedagógiai munkának, ezeken legalább évenként egy alkalommal (lehetőleg novembertől-márciusig terjedő időszakban) egy-egy hangszeres tanár minden növendéke szerepel a szülők előtt.

A Magyar Zeneiskolák és Művészeti Iskolák Szövetségének országos kezdeményezéséhez csatlakozva, évről-évre, április végén a Magyar Művészetoktatás Napja keretében megrendezzük a Vas Megyei Zeneiskolák és Művészeti Iskolák Találkozóját. A programban gálahangversenyen mutatkoznak be a Vas Megyei Zeneiskolák és Művészeti Iskolák legjobb csoportjai, zenekarok, kamaraegyüttesek, valamint hangszeres és énekes szolisták, illetve táncsoportok. A megyében működő művészeti iskolákban képzőművészetet tanuló gyerekek munkái is kiállításra kerülnek. A Magyar Művészetoktatás Napja lehetőséget teremt szakmai, baráti eszmecserére is. A megyei találkozó – amely nem verseny, hanem fesztivál jellegű – legfontosabb célkitűzése egymás műsorainak meghallgatása, a képzőművészeti kiállítás megtekintése, szakmai értékelés.

Szintén az MZMSZ felhívására kapcsolódunk a Magyar Klasszikus Zene Napja programhoz, amely május végén Kocsis Zoltán születésnapjához kötődik.

A zeneiskola kapcsolatai

A Szombathelyi Bartók Béla Zeneiskola kapcsolatot tart fenn Szombathely város oktatási és művelődési intézményeivel: többek között az általános és középiskolákkal, a Savaria Egyetemi Központ Zenei Intézetével, a Pedagógiai Szolgáltató Központtal, az Agora Kulturális Központtal, az Oladi Művelődési Központtal, a Martineum Felnőttképző Akadémiával, a Szombathelyi Képtárral, az Iseummal, a város általános és középiskolaival, valamint számos társadalmi szervezettel.

Kiemelkedően szoros a kapcsolatunk a Művészeti Szakgimnáziummal, illetve a Savaria Szimfonikus Zenekarral.

Iskolánk tagja a Magyar Zeneiskolák és Művészeti Iskolák Szövetségének. Az intézmény vezetője, egyúttal a MZMSZ megyei szervezetének elnöke havonta részt vesz Budapesten az országos elnökségi ülésen. Tájékoztatja a megye zeneiskoláinak igazgatóit és velük együtt szervezi a megyei zeneiskolai rendezvényeket, koordinálja a megyei, regionális és országos programokat. Az éves tagdíjat minden év március 31-ig kell befizetni.

3. A képzés rendje

3.1 A tanév rendje

A tanév rendje minden esetben az oktatási miniszter által kiadott rendeletben megfogalmazottakhoz alkalmazkodik. Minden év szeptember 30-ig kell elkészíteni az iskola Munkatervét, amely részletezi a tanítási szüneteket és a tanév főbb eseményeit.

3.2 A tanulók felvétele a zeneiskolába

Új tanuló felvételéről az igazgató - a felvételi meghallgatás alapján az iskola tanulói létszámát figyelembe véve - dönt. Ha egy tanszakra több jelentkező van, mint férőhely, a jelentkezőket a felvételi meghallgatás eredménye és az alkati megfelelés alapján kell rangsorolni. A tanulók osztályba sorolására életkoruk, illetve a felvételi meghallgatáson nyújtott teljesítményük alapján kerül sor. A főtárgy, a kötelező tárgy és a választható tárgy osztályba sorolása eltérhet egymástól. Beiskolázási korhatár: 6-tól 22 éves korig.

A képzési idő a hangszer sajátosságainak és a gyermek fejlettségének megfelelően változó: 6 és 12 év közötti. Ezen belül a képzési idő három szakaszra tagolódik:

- előképző 1-2 év (a növendéknek nem kötelező elvégeznie.)
- alapfok 4-6 év
- továbbképző 4 év.

A kiemelkedő képességű és szorgalmú tanulók számára lehetőség a „B” tagozatos képzés, amely heti 30 perccel hosszabb főtárgyi órával és „B” tagozatos szolfézs tananyaggal biztosítja a növendék magasabb szintre való felkészítését.

3.3 A képzés struktúrája, tantárgyai, óraterve

Főtárgy: a zeneiskolában tanított valamennyi szak, beleértve az előképzőt is. (Az előképzőt a növendéknek nem kötelező elvégeznie.)

hangszeres és magánének tanszakok (egyéni),
elméleti és kamarazenei tanszakok (csoportos)

- „A” tagozaton minimum 2 x 30 perc,
- „B” tagozaton minimum 2 x 45 perc,

Kötelező tárgy: minden tanszakon szolfézs.

- „A” tagozaton a 4. évfolyam végéig,
 - „B” tagozaton az utolsó évfolyam végéig.
- a képzési idő minimum 2 x 45 perc zongora (az adott tanszakok óratervében jelölteknek megfelelően).

Kötelezően választható tárgyak:

- „A” tagozaton az 5-(6.) évfolyam végéig elmélet: 2 x 45 perc
- elméleti tárgyak: szolfézs, zeneelmélet, zenetörténet-zeneirodalom, improvizáció
(*mindezek együttes műveltségi programként is taníthatók*);
- gyakorlati tárgyak: zongora melléktárgy, második hangszer, kamarazene, zenekar, kórus.

Választható tárgyak:

„B” tagozaton: elmélet minimum 1 x 45 perc, gyakorlat
minimum 1 x 30 perc

(A 45 perces csoportos, a 30 perces egyéni foglalkozás)

Választható tárgyak: szolfézs, zeneelmélet, zenetörténet-zeneirodalom, improvizáció
(mindezek együttes műveltségi programként is taníthatók);

zongora, második hangszer, kamarazene, zenekar, kórus, népzene.

Az elméleti és kamarazene tantárgyak csoportos foglalkozások.

A korrepetíció (zongorakiséret):

A hangszeres (kivéve hárfa, gitár, csembaló, zongora, orgona, harmonika, szintetizátor) és magánének főtárgyhoz szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás. Az óratervi háló szerint: évfolyamtól, tagozattól függően heti 5 – 30 perc tanulónként és hetenként.

Hangszeres előkészítő: egyéni : heti 2 x 30 perc

Kamarazene melléktárgy:

minimum heti 1 x 45 perc. A kamarazene melléktárgy csoportlétszáma a műfajnak megfelelően: 2-8 fő.

Zenekar, kórus:

minimum 2 x 45 perc

Második hangszer (melléktárgyként):

minimum 1 x 30 perc

Tanított hangszerek, elméleti és gyakorlati tárgyak klasszikus zene műfajban:

Fafúvós tanszak tantárgyai: furulya, fuvola, oboa, klarinét, szaxofon, fagott

Rézfúvós tanszak tantárgyai: trombita, kürt, harsona, tenorkürt, baritonkürt, tuba

Akkordikus tanszak tantárgyai: gitár, ütő, cimbalom, harmonika

Billentyűs tanszak tantárgyai: zongora, csembaló, orgona

Vonós tanszak tantárgyai: hegedű, brácsa, gordonka, nagybőgő

Vokális tanszak tantárgya: magánének

Zeneismeret tanszak tantárgyai: szolfézs kötelező, szolfézs, zeneismeret, zenetörténet-zeneirodalom, zeneelmélet, improvizáció

Kamarazene tanszak tantárgyai: kamarazene, zenekar, kórus

Tanított hangszerek, elméleti és gyakorlati tárgyak népzene műfajban:

Vonós és tekerő tanszak tantárgyai: népi hegedű, népi brácsa, népi bőgő/cselló, tekerő

Fúvós tanszak tantárgyai: népi furulyák, duda, népi klarinét/tárogató

Pengetős tanszak tantárgyai: citera, tamburák, koboz

Akkordikus tanszak tantárgyai: népi cimbalom, népi harmonika

Ütős tanszak tantárgyai: népi ritmushangszerek

Vokális tanszak: népi ének

Zeneismeret tanszak tantárgyai: népzenei ismeretek, néprajz, szolfézs kötelező, szolfézs

Kamarazene tanszak tantárgyai: népi kamarazene (a tantárgy magába foglalja a hangszeres és vokális társas zenét), népi zenekar

Megjegyzés: jelenleg szünetel iskolánkban a hárfa, orgona, cimbalom, harmonika, zeneelmélet és az improvizáció tárgy oktatása.

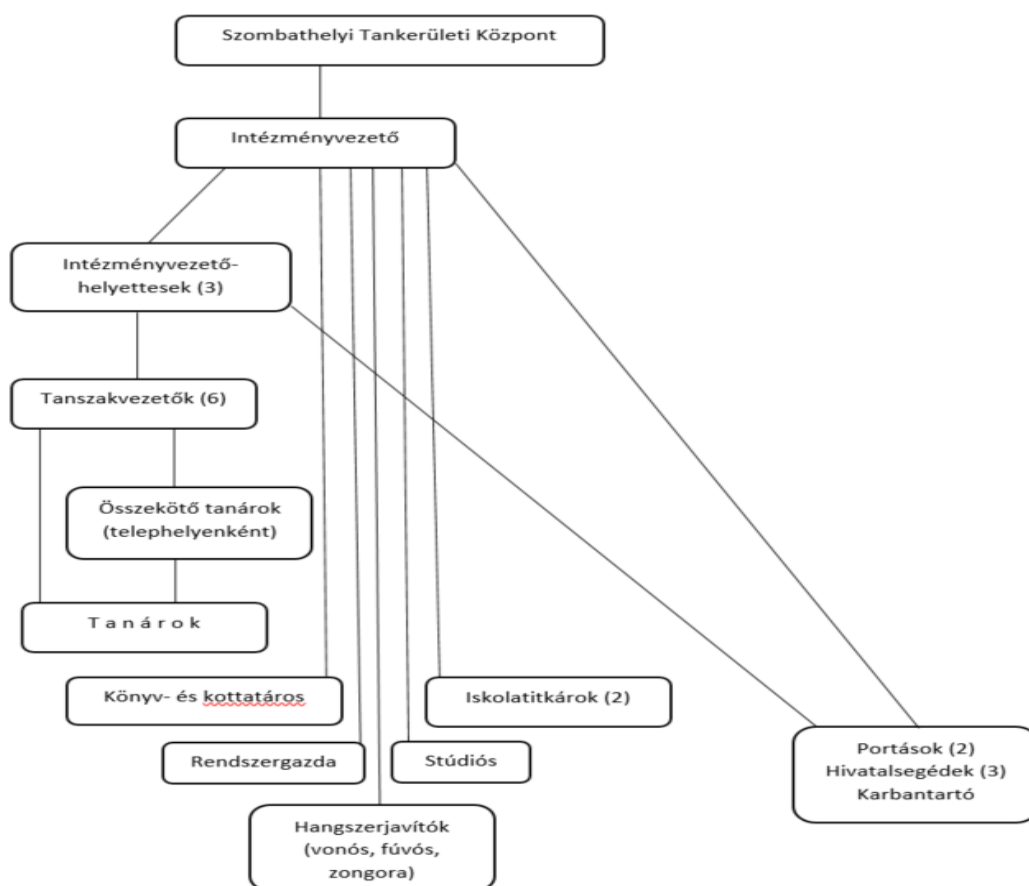
A képzés formája, egyéni foglalkozás illetve csoportos oktatás.

A képzés kimenetei:

művészeti alapvizsga az alapfok befejeztével,
művészeti záróvizsga a továbbképző befejeztével.

4. Működési feltételek, fejlesztések

4.1 Struktúra

4.2 Személyi feltételek

Az iskolánkban folyó zenei oktató – nevelőmunka országos és nemzetközi összehasonlításban is kiemelkedő szakmai színvonalát biztosítja tanári karunk létszáma és összetétele. A szakos ellátottság rendkívül jó, minden tanszakon megfelelő képzettségű és szakirányú végzettségű pedagógusok oktatnak. Nyugdíj mellett foglalkoztatott kollégáink szakmai – pedagógiai tapasztalatára, példamutató oktató-nevelő munkájukra számítunk. A tantestület fiatalítását az ő foglalkoztatásuk méltányosan fokozatos csökkentésével tervezzük.

4.3 Tárgyi feltételek és igények

A szombathelyi Bartók Béla Zeneiskola pedagógiai programjában megfogalmazott oktatási nevelési célok megvalósításához, a zenetanítás minőségének megtartásához, javításához nélkülözhetetlenül szükségesek a megfelelő minőségű hangszerek és tartozékaik. A Kodály Hangszercsere Program keretében javult ellátottságunk, de iskolánkban még mindig gondot jelent egyes hangszereink elöregedése (pl. zongorák). Az elhasználódott hangszerek minősége egyre inkább akadályozza a színvonalas oktatást. Tehetséges növendékeink még sikeresebben szerepelhetnének a regionális és az országos versenyeken, ha minőségi hangszereket tudnánk számukra biztosítani.

4.4 Pedagógus továbbképzés

Intézményünkben a pedagógusok továbbképzésének az alábbi céljai vannak:

- a hét évenként kötelező 120 órás továbbképzési kötelezettség teljesítése,
- a meglévő, korábban szerzett ismeretek további mélyítése,
- a pedagógiai program színvonalas végrehajtásához szükséges ismeretek megszerzése, valamint felkészülés a minősítési eljárásokra és a tanfelügyeleti ellenőrzésekre. .

Az elmúlt években a kollégák legnagyobb része aktívan bekapcsolódott a továbbképzési programba, és teljesítette a kötelező 120 órát.

A továbbiakban is támogatjuk és szorgalmazzuk - a tantestület által elfogadott 2019. 09. 01-től 2026. 08. 31-ig érvényes továbbképzési programban kidolgozott szempontokat és sorrendiséget figyelembe véve- az akkreditált továbbképzéseken való részvételt. A törvényi előírások figyelembevételével elkészítettük a következő időszak hosszútávú továbbképzési programtervét.

Az iskola konkrét továbbképzési programját külön dokumentum tartalmazza.

5. Az iskola ellenőrzési- és értékelési rendszere

5.1 Ellenőrzési rendszer

5.1.1. Az intézmény munkájának ellenőrzése

Az ellenőrzés célja a végzett munka értékelése, a nevelés-oktatás eredményességének megítélése, a működés jogszerűségének vizsgálata és biztosítása.

5.1.2. Az iskola belső ellenőrzésének feladatai

Szakmai tevékenységgel összefüggő ellenőrzési feladatok (nevelő-oktató munka ellenőrzése).

A folyamatos belső ellenőrzés megszervezéséért, hatékony működéséért az iskola igazgatója a felelős. A belső ellenőrzési rendszer átfogja az iskolai nevelő-oktató munkát, az intézmény egész tevékenységét és biztosítja az ellenőrzés során felmerülő hibák, helytelen intézkedések kellő időben történő feltárását, fokozza a munka hatékonyságát.

Az iskola belső ellenőrzésekor az alábbi követelményeket kell figyelembe venni:

- segítse elő a nevelés-oktatás hatékonyságának javulását: a tantervi követelményeknek megfelelően kérje számon az eredményeket a pedagógusoktól,
- a szakmai ellenőrzés tartsa tiszteletben a nevelők módszertani önállóságát, az elért eredmények tükrében értékelje tevékenységüket.
- segítse elő a szakmai, gazdálkodási és egyéb feladatok legésszerűbb, leggazdaságosabb ellátását,
- támogassa a belső rendet, a tulajdon védelmét, legyen a fegyelmezett munka megvalósításának eszköze,
- karolja fel a helyi kezdeményezéseket, ugyanakkor kellő időben jelezze az intézmény működése során felmerülő megalapozatlan, helytelen intézkedéseket, hibákat,

5.1.3. Az ellenőrzés szintjei

- vezetői (igazgató, igazgatóhelyettesek),
- szervezeti egységek vezetői, tanszakvezetők,
- a tanszakok tagjai egy-egy feladatnál, munkamegosztás alapján.

Az ellenőrzést végzőknek jelentési és beszámolási kötelezettségük van az igazgatóhelyettesek és az igazgató számára.

Az ellenőrzés jellege lehet: időszakos, állandó, kiemelt, speciális, bejelentett, bejelentés nélküli, alkalmoszerű.

Az ellenőrzés lebonyolításának legfontosabb szabálya a tervszerűség. Az ellenőrzési tervet az iskola éves munkatervében rögzítjük.

5.1.4. Az ellenőrzési terv az alábbiakat tartalmazza:

- az ellenőrizendő területeket, szaktárgyakat, szervezeti egységet,
- az ellenőrzés célját (témaellenőrzés, céll ellenőrzés, utóellenőrzés),
- az ellenőrzés jellegét,
- az ellenőrzés formáját,
- az ellenőrzést végző személy, személyek megjelölését,
- az ellenőrizendő időszak megjelölését (kezdő és befejező időpontját),
- a programot, tervet kiadó vezető aláírását.

Az ellenőrzés formái változatosak, a bennük való választás függ az ellenőrzés területétől és az ellenőrzés céljától.

5.1.5. Az ellenőrzés formái

- óraellenőrzés,
- tanórán kívüli tevékenység,
- beszámoltatás, előadások, hangversenyek
- írásos dokumentumok vizsgálata, - eredményvizsgálatok, felmérések, - helyszíni ellenőrzések.

Az ellenőrzés tapasztalatairól akkor készítünk írásos feljegyzést, ha a pedagógus teljesítményét értékeljük, vagy egy-egy szélesebb körű vizsgálatot végzünk.

5.1.6. Az intézményben folyó munka értékelése, mérése

Az értékelés alapja az ellenőrzés során szerzett tapasztalat jelenti a végzett munka eredményeinek számbavételét. Az értékelés célja a jobbítás és az ezzel kapcsolatos újabb feladatok meghatározása. Az alábbi értékelési formákat alkalmazzuk attól függően, hogy milyen területet vagy kit és mit értékelünk:

jelentések,
beszámolók (nevelőtestületnek, fenntartónak), egyéni vagy csoport (munkaközösségi) megbeszélések, különböző jellegű értekezletek (osztályozó, év végi, félévi, nevelési). A növendékek hosszú időn át való megtartását és a minőségi munkát az SZMSZ-ben meghatározott szempontok figyelembevételével ismerjük el.

5.2 A tanulók értékelésének formái

Zeneiskolánkban a beszámoltatásra, az ismeretek számonkérésének követelményeire és formáira vonatkozóan irányadónak tekintjük az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjában leírtakat. Az egyes tanszakok helyi tantervükben konkrétan szabályozzák a kérdést.

Általánosságban hangszeres tárgyak esetén kötelező jellegű beszámolóra a tanév végén kerül sor. A növendékeknek beszámoló keretében számot kell adniuk mind technikai felkészültségükről, mind előadási készségükről. A beszámoló bizottság előtt történik.

Hangszeres előkészítő esetén a beszámoló nem kötelező, illetve a főtárgy tanár megítélése szerint a növendékekkel való rövid foglalkozás keretében is meg lehet tartani.

A bizottság tagja legalább két, azonos, vagy rokon hangszeres tanító tanár, valamint az iskola vezetéséből legalább egy személy.

Az év végi érdemjegyet a vizsgabizottság elnöke, a szaktanár, és a tanszak tanárai együttesen állapítják meg. Az értékelés alapja a vizsgaprodukció, az éves munka, és a havi osztályzatok. A beszámolón nyújtott teljesítmény nem játszik közvetlen szerepet az érdemjegy kialakításában. Rendkívül indokolt esetben a főtárgy tanár javaslata alapján a beszámolót kiválthatja óraszerű foglalkozás a növendékekkel a bizottság előtt. A beszámolónak ezt a formáját az igazgató engedélyezi, a döntés alapja minden esetben az, hogy a növendéket ne érhesse olyan jellegű negatív élmény, ami beidegződésként az egész zenetanulás folyamatára gyakorolna rossz hatást.

Általánosságban elméleti tárgyak esetén a beszámolás év végén összefoglaló óra keretében történik, melyen az adott tantárgy tanárán kívül legalább egy, azonos, vagy rokon tantárgyat tanító tanár, és lehetőség szerint az iskolavezetés egyik tagja is jelen van.

5.2.1. Ellenőrzés, értékelés

A tanulói teljesítmények mérésekor a kimenet szabályozás elvét érvényesítjük. A képzés sajátosságaiból fakadóan (egyéni foglalkozások hangszeres órákon) naprakész a főtárgy tanár tájékozottsága a tanulók elméleti és gyakorlati fejlődéséről, az ismeretanyag elsajátításának a mértékéről. A különböző tanszakok összehasonlítását biztosítja a növendékhangversenyek sorozata. Szolfézsórákon szorgalmazzuk az írásbeli és a szóbeli számonkérés egyensúlyát.

5.2.2. Az értékelés rendszere

A tanárok a tanulók teljesítményét és szorgalmát osztályzatokkal és szöveges értékeléssel fejezik ki. Minden tanár köteles az osztályába, csoportjába beosztott tanulók munkáját havonta, félévente értékelni. A hangszeres tanulmányok megkezdésétől a főtárgynál és a kötelező tárgynál **osztályzatokkal**, (érdemjegyekkel) történik az értékelés. (Lásd részletesen az 5.3.1 és az 5.3.2 fejezeteknél) Az előképző osztályokban, valamint melléktárgyak és kötelezően választható tárgyak esetén (zeneirodalom, kamarazene, zenekar és kórus tantárgyaknál) a következő **szöveges értékelést** alkalmazzuk:

kiválóan teljesített – azonos az 5-ös osztályzattal

jól teljesített – azonos a 4-es osztályzattal

megfelelően teljesített – azonos a 3-as osztályzattal

felzárkózásra szorul – azonos a 2-es osztályzattal

Az értékelés célja

- visszajelzés a tanár és a tanuló részére,
- a tanulás hatékonyságának ellenőrzése,
- a teljesítmény alapján korrekció kijelölése,
- a tanuló teljesítményének viszonyítása korábbi eredményéhez.

Helye a tanítás folyamatában

- rendszeres szóbeli visszajelzés a tanítási órán,
- egy-egy téma lezárása, ismeretanyag elsajátítása után, (célszerű hangversenyen történő szerepléssel)
- féléves, éves anyag összegzése (félévi meghallgatás, év végi elméleti és hangszeres beszámoló).

Súlypontok

- a továbbhaladáshoz szükséges anyag ismerete, értelmezése és gyakorlati alkalmazása, - az oktatás eredményeként kialakult készségek ellenőrzése,
- a továbbhaladás feltételeként az előírt minimum ellenőrzése.

5.2.3. A tanuló jutalmazásának elvei és év végi formái

Azt a tanulót, aki kiemelkedő tanulmányi eredményt ért el és hozzájárult az intézmény jó hírnevének megőrzéséhez, növeléséhez, az iskola dicséretben részesíti, illetve jutalmazza.

Igazgatói dicséretben részesül az a tanuló, aki országos, regionális, megyei versenyen kiemelkedő eredményt ért el, illetve felvételt nyert zeneművészeti szakközépiskolába.

Szaktanári dicséret adható annak a tanulónak, aki több alkalommal szerepelt különböző hangversenyeken és tanulmányi eredménye jeles.

Az igazgatói dicsérethez oklevél és tárgyjutalom, a szaktanári dicsérethez oklevél kapcsolódik.

5.3 A magasabb évfolyamba lépés feltételei

A magasabb évfolyamba lépésről az év végi beszámoló alapján dönt a beszámoltatást végző vizsgabizottság. A magasabb évfolyamba lépés feltétele a helyi tantervben meghatározott minimális követelményeknek való megfelelés.

Amennyiben a bizottság döntésével a főtárgy tanár nem ért egyet, a magasabb évfolyamba lépésről a végső döntést a nevelőtestület hozza meg.

Elméleti tárgyakból a magasabb évfolyamba lépés feltétele az év közben szerzett érdemjegyek alapján kapott legalább elégséges osztályzat.

Amennyiben a tanuló a minimális követelményeknek nem felelt meg, pótvizsgát tehet, annak sikertelensége esetén tanulmányait az évfolyam megismétlésével folytathatja, évfolyamonként maximum egy alkalommal.

Művészeti alapvizsgát tehetnek azok a tanulók, akik elvégzik a tanszakonként előírt alapfokú osztályokat. Az első továbbképző osztályba lépés feltétele a művészeti alapvizsga megszerzése.

5.3.1 Tanulóink munkájának értékelése

5 jeles	A tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti, tudja a tananyagot, mindezt alkalmazni is képes. A technikai és mechanizmusbeli követelményeket biztosan oldja meg és azokat zeneileg is kiválóan alkalmazza. Szóbeli feleletei és írásbeli munkái is teljes önállóságra vallanak.
4 jó	A tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget. Hasonló az ötöshöz, de apró bizonytalanságai vannak. A tananyag alapvető részeit tökéletesen tudja, ismereteit a feladatok megoldásában is különösebb nehézség nélkül alkalmazza.
3 közepes	A tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával tesz eleget. A tanterv alapvető anyagát jól elsajátította, az alapvető mechanizmusbeli nehézségeket leküzdötte, a lényegesebb kérdések megoldásában némi nehézségek mellett elfogadható eredménnyel azokat alkalmazza. Munkáiban kisebb bizonytalanságot mutat, amelyet a tanár segítségével le tud küzdeni.

- 2 elégséges A tantervi követelményeknek súlyos hiányossággal tesz csak eleget, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik. Mechanizmusbeli hibái is hátráltatják a tantervi anyag biztos alkalmazását (hangokban, intonációban, stb.), még a tanár segítségével is. Elképzelései a művek zenei tartalmát illetően nagyon minimálisak, ritmushibákkal küzd, és folyamatosan ellenőrzésre szorul.
- 1 elégtelen A tantervi követelményeknek nevelői útmutatással sem tud eleget tenni. A minimumot sem tudja.

5.3.2 A tanuló szorgalmának értékelése

Szorgalom	Példás	Jó	Változó	Hanyag
1. Tanulmányi munkája	Céltudatos, törekvő, odaadó, igényes a tudás megszerzésére	figyelmes, törekvő	ingadozó	hanyag, lassító
2. Munkavégzése	kitartó, pontos, megbízható, lankadatlan	rendszeres, többnyire önálló	rendszeretlen hullámzó önállótlan	megbízhatatlan, gondatlan
3. Kötelességtudata	kifogástalan, precíz	megfelelő, néha ösztökélni kell	felkészültsége gyakran felületes	felkészültsége állandóan felületes
4. Tanórákon kívüli információk felhasználása	rendszeres, érdeklődő	előfordul, ösztönzésre dolgozik	ritkán	egyáltalán nem

5.4 Tanügyi nyilvántartások

5.4.1. Beírási napló

A beírási naplót a megadott nyomtatványon minden évben a beiratkozást követően, de legkésőbb október 1-ig meg kell írni, és egész évben napra készen kell vezetni.

5.4.2. KRÉTA adminisztráció

Az elektronikus napló bevezetésével megszűntek a papír alapú naplók. Helyettük a KRÉTA rendszer használata kötelező. A tanárok a tantárgyfelosztásban elrendelt osztályok, csoportok adminisztrációját az intézményvezető útmutatásai alapján végzik. A rendszer minden hónap 15-én lezárul, így az órák naplózását, a hiányzások igazolását, az értékeléseket, az óralátogatások adminisztrációját a tanároknak e határidők betartásával kell elvégezniük. A KRÉTA vezetéséért az illetékes intézményvezető-helyettes a felelős.

5.4.3. Törzslap, póttörzslap

A törzslapokat a megadott szigorú számadású számozott lapokra kell kinyomtatni a KRÉTA rendszerből. A törzslapok nyomtatásának alapfeltétele a tanárok által határidőre befejezett adminisztráció.

5.4.4. Bizonyítvány

A bizonyítványt a főtárgy tanár állítja ki. A bizonyítványt az intézményvezető és a főtárgytanár írja alá. A bizonyítványban írtaknak mindenben egyezniük kell a törzslapban leírtakkal. A tanulók a bizonyítványt az évvárón vehetik át.

5.4.5. Alkalmazandó záradékok

Az elektronikus naplóban, a Bizonyítványokban, a Törzslapokon szükséges záradékokat, a korábban évtizedekig alkalmazott záradékokkal egészítjük ki:

- Hangszeres tanulmányait megkezdheti.
-évfolyamba léphet.
- Alsófokú művészeti iskolai tanulmányait befejezte.
- Művészeti alapvizsgát tett, továbbképző évfolyamba léphet.
- Záróvizsgát tett, alapfokú művészetoktatási tanulmányait. befejezte.
- tárgyból osztályok tananyagából összevont beszámolót tett.
- A beszámolón igazoltan nem vett részt.
- A beszámolón igazolatlanul nem vett részt.
- Osztályát engedély alapján folytathatja.
- Elégtelen tanulmányi eredménye miatt főtárgy szakon tanulmányait nem folytathatja.
- Kiváló tanulmányi eredményéért igazgatói dicséretben részesült.
- Kiváló tanulmányi eredményéért szaktanári dicséretben részesült.
- Kiváló tanulmányi munkájáért dicséretet kap tárgyból.
- számú fegyelmi határozat alapján kizártam az alapfokú művészetoktatási intézményből.
- A szülő kérelmére töröltem a tanulók névjegyzékéből.
- A törvényben meghatározott térítési díjfizetési kötelezettségének nem tett eleget, ezért töröltem a tanulói névsorból.

5.4.6. Tantárgyfelosztás

A tantárgyfelosztást az igazgató utasítására az igazgatóhelyettesek készítik el, és az iskola pedagógusai fogadják el nevelőtestületi értekezleten.

A tantárgyfelosztás alapja az óratervezés, valamint a tanulók és a tanulócsoportok száma. Kialakításánál figyelembe kell venni a tanárok képesítését, egyéni képességeit, szociális körülményeit, a munkafeladatok arányos elosztását.

A zeneiskolák esetében biztosítani kell a „B” tagozatos növendékek megfelelő szintű szakmai felkészítését. A tanulónak tanév közben más tanárhoz való beosztását az igazgató csak alapos indok, elsődlegesen pedagógiai szempontok alapján engedélyezheti, illetőleg rendelheti el.

5.4.7. Órarend

A pedagógusoknak az iskolában neveléssel, oktatással eltöltött idejét az iskolai órarend határozza meg. Az alapfokú művészeti iskola végleges órarendjét legkésőbb szeptember 20-ig, illetve február 15-ig kell összeállítani. Év elején a főtárgytanárok a megadott sablonok kitöltésével egyénileg készítik el órarendjüket, napirendjüket, és elektronikus formában küldik el a KRÉTA adminisztrációjával megbízott személynek. A csoportos órákat tanító tanárok órarendjét az intézményvezető és a zeneismeret tanszak vezetője hagyja jóvá, ezután készítik el az órarendet és a napirendet. Az intézményvezető-helyettesek az elektronikusan továbbított dokumentumokat ellenőrzés és javítás után töltik fel a KRÉTA rendszerbe.

A tanulók létszámában, órarend szerinti beosztásában bekövetkezett változásokat a tanár 48 órán belül írásban köteles jelenteni az intézményvezetőnek.

A tanulók egyéni és csoportos óráit a lehetőségekhez mérten egyenletesen kell elosztani, biztosítva ezzel a felkészülés lehetőségét.

5.4.8. Egyéb iratok, dokumentációk

Annak igazolására, hogy a tanuló alapfokú művészeti iskolában folytat tanulmányt, az intézményvezető iskolalátogatási igazolást adhat ki. Az igazolást kérheti a szülő, (pl.: utazási kedvezményhez) más intézmény vagy a munkahely.

5.5 Az alkalmazandó tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja által ajánlott felhasználható irodalomból – és azon kívül is – a szaktanárok saját elképzeléseik szerint szabadon válogathatnak anyagot, minden tanuló esetén testre szabottan, az évfolyam nehézségi szintjét szem előtt tartva.

Csoportos tárgyak esetén az alkalmazható tankönyvek kiválasztásánál tekintettel kell lenni a csoportok átjárhatóságára, több évfolyam anyagát tartalmazó kiadvány használatára. A tanárok év elején készítik el a növendékek/csoportok tervezett anyagát, tanmenetét, amelyet a helyi tanterv figyelembevételével a tanuló egyéni képességeihez, szociális helyzetéhez igazítanak. Ehhez a mellékletben található sablont is használhatják.

5.6 Hangszer és kottakölcsönzés, a zongoragyakorlási lehetőség biztosítása

A zeneiskola a tulajdonában lévő hangszereket szükség esetén rendeltetésszerű használatra kölcsönadja a zeneiskola tanulóinak. A kölcsönbeadásról dokumentumot kell készíteni, mely tartalmazza a hangszer tulajdonosát, típusát, értékét és a szülő nyilatkozatát, melyben anyagi felelősséget vállal a kölcsönzött hangszerekért. A kották kölcsönzése is nyilvántartás alapján történik.

Amikor nincs tanítás a termekben, zongoragyakorlási lehetőséget biztosíthatunk az azt igénylőknek.

6.1. Óratervi háló

„A” tagozat

EK	Alap	TK.	Főtárgyi óraszám		Korrepetíció	Kötelező tárgy (szolfézs)		Kötelezően választható tárgy csoportos (zenekar, kórus min.9 fő; kamarazene 2-8 fő; zeneirodalom, zeneelmélet)		Választható tárgy		
			hangszer	óraszám		óraszám	évfolyam	óraszám	évfolyam	óraszám	évfolyam	csoportos
2	6	4	furulya	2x30'	EK.-1.o. 5' 2.-3.o. 10' 4.-től: 15'	4.-ig	2x45'	5.-10.-ig	2x45'	EK-10.-ig	1x 45'	1x30'
2	6	4	fuvola	2x30'		4.-ig	2x45'	5.-10.-ig	2x45'	EK-10.-ig	1x 45'	1x30'
2	6	4	trombita	2x30'		4.-ig	2x45'	5.-10.-ig	2x45'	EK-10.-ig	1x 45'	1x30'
2	6	4	ütő	2x30'		4.-ig	2x45'	5.-10.-ig	2x45'	EK-10.-ig	1x 45'	1x30'
2	6	4	gordonka	2x30'		4.-ig	2x45'	5.-10.-ig	2x45'	EK-10.-ig	1x 45'	1x30'
2	6	4	hegedű	2x30'		4.-ig	2x45'	5.-10.-ig	2x45'	EK-10.-ig	1x 45'	1x30'
2	6	4	oboa	2x30'		4.-ig	2x45'	5.-10.-ig	2x45'	EK-10.-ig	1x 45'	1x30'
2	6	4	szaxofon	2x30'		4.-ig	2x45'	5.-10.-ig	2x45'	EK-10.-ig	1x 45'	1x30'
2	6	4	klarinét	2x30'		4.-ig	2x45'	5.-10.-ig	2x45'	EK-10.-ig	1x 45'	1x30'
2	6	4	fagott	2x30'		4.-ig	2x45'	5.-10.-ig	2x45'	EK-10.-ig	1x 45'	1x30'
2	6	4	harsona	2x30'		4.-ig	2x45'	5.-10.-ig	2x45'	EK-10.-ig	1x 45'	1x30'
2	6	4	kürt	2x30'		4.-ig	2x45'	5.-10.-ig	2x45'	EK-10.-ig	1x 45'	1x30'
2	6	4	tuba	2x30'		4.-ig	2x45'	5.-10.-ig	2x45'	EK-10.-ig	1x 45'	1x30'

2	6	4	tenorkürt	2x30'		4.-ig	2x45'	5.-10.-ig	2x45'	EK-10.-ig	1x 45'	1x30'
2	6	4	baritonkürt	2x30'		4.-ig	2x45'	5.-10.-ig	2x45'	EK-10.-ig	1x 45'	1x30'
2	6	4	gitár	2x30'	nincs	4.-ig	2x45'	5.-10.-ig	2x45'	EK-10.-ig	1x 45'	1x30'
2	6	4	zongora	2x30'	nincs	4.-ig	2x45'	5.-10.-ig	2x45'	EK-10.-ig	1x 45'	1x30'
2	6	4	harmonika	2x30'	nincs	4.-ig	2x45'	5.-10.-ig	2x45'	EK-10.-ig	1x 45'	1x30'
2	6	4	szintetizátor	2x30'	nincs	4.-ig	2x45'	5.-10.-ig	2x45'	EK-10.-ig	1x 45'	1x30'
1	4	4	brácsa	2x30'	EK.- 1.o. 5'	4.-ig	2x45'	5.-8.-ig	2x45'	EK-8.-ig	1x 45'	1x30'
1	4	4	nagybőgő	2x30'	2.-3.o. 10' 4.-tól: 15'	4.-ig	2x45'	5.-8.-ig	2x45'	EK-8.-ig	1x 45'	1x30'
1	4	4	csembaló	2x30'	nincs	4.-ig	2x45'	5.-8.-ig	2x45'	EK-8.-ig	1x 45'	1x30'
1	4	4	orgona	2x30'	nincs	4.-ig	2x45'	5.-8.-ig	2x45'	EK-6.-ig	1x 45'	1x30'
1	6	-----	magánének	2x30'	min. 20'	4.-ig	2x45'	5.-6.-ig	2x45'	EK-8.-ig	1x 45'	1x30'
-----	2	4	zeneirodalom	2x45' csop.	nincs	1.-10.-ig zongora v. más hangszer	2x30'	-----	-----	EK-8.-ig	1x 45'	1x30'
-----	2	4	zeneelmélet	2x45' csop.	nincs	1.-10.-ig zongora v. más hangszer	2x30'	-----	-----	EK-8.-ig	1x 45'	1x30'
-----	2	4	kamarazene	2x45' csop.	nincs	1.-10.-ig zongora v. más hangszer	2x30'	-----	-----	EK-8.-ig	1x 45'	1x30'
2	6	4	szolfézs	2x45' csop.	nincs	1.-10.-ig zongora	2x30'	-----	-----	EK-8.-ig	1x 45'	1x30'

„B” tagozat

Alap	TK.	Főtárgyi óraszám		Korrepetíció óraszám	Kötelező tárgy csoportos (szolfézs)		Kötelezően választható tárgy egyéni		Választható tárgy		
		hangszer	óraszám		évfolyam	óraszám	évfolyam	óraszám	évfolyam	csoportos	egyéni
5	4	furulya	2x45'	2.o. 15' 3.-4.o. 20' 5.-től: 25'	6.-ig	2x45'	3.-10.-ig	1x30'	EK-10.-ig	1x 45'	1x30'
5	4	fuvola	2x45'		6.-ig	2x45'	3.-10.-ig	1x30'	EK-10.-ig	1x 45'	1x30'
5	4	trombita	2x45'		6.-ig	2x45'	3.-10.-ig	1x30'	EK-10.-ig	1x 45'	1x30'
5	4	ütő	2x45'		6.-ig	2x45'	3.-10.-ig	1x30'	EK-10.-ig	1x 45'	1x30'
5	4	gordonka	2x45'		6.-ig	2x45'	3.-10.-ig	1x30'	EK-10.-ig	1x 45'	1x30'
5	4	hegedű	2x45'		6.-ig	2x45'	3.-10.-ig	1x30'	EK-10.-ig	1x 45'	1x30'
5	4	oboa	2x45'		6.-ig	2x45'	3.-10.-ig	1x30'	EK-10.-ig	1x 45'	1x30'
5	4	szaxofon	2x45'		6.-ig	2x45'	3.-10.-ig	1x30'	EK-10.-ig	1x 45'	1x30'
5	4	klarinét	2x45'		6.-ig	2x45'	3.-10.-ig	1x30'	EK-10.-ig	1x 45'	1x30'
5	4	fagott	2x45'		6.-ig	2x45'	3.-10.-ig	1x30'	EK-10.-ig	1x 45'	1x30'
5	4	harsona	2x45'		6.-ig	2x45'	3.-10.-ig	1x30'	EK-10.-ig	1x 45'	1x30'
5	4	kürt	2x45'		6.-ig	2x45'	3.-10.-ig	1x30'	EK-10.-ig	1x 45'	1x30'
5	4	tuba	2x45'		6.-ig	2x45'	3.-10.-ig	1x30'	EK-10.-ig	1x 45'	1x30'
5	4	tenorkürt	2x45'		6.-ig	2x45'	3.-10.-ig	1x30'	EK-10.-ig	1x 45'	1x30'
5	4	baritonkürt	2x45'		6.-ig	2x45'	3.-10.-ig	1x30'	EK-10.-ig	1x 45'	1x30'
5	4	gitár	2x45'		6.-ig	2x45'	3.-10.-ig	1x30'	EK-10.-ig	1x 45'	1x30'
5	4	zongora	2x45'		6.-ig	2x45'	3.-10.-ig	1x30'	EK-10.-ig	1x 45'	1x30'
5	4	harmonika	2x45'		6.-ig	2x45'	3.-10.-ig	1x30'	EK-10.-ig	1x 45'	1x30'
5	4	szintetizátor	2x45'	6.-ig	2x45'	3.-10.-ig	1x30'	EK-10.-ig	1x 45'	1x30'	
3	4	brácsa	2x45'	2.o. 10' 3.-4.o. 15' 5-től: 20'	4.-ig	2x45'	3.-8.-ig	1x30'	EK-8.-ig	1x 45'	1x30'
3	4	nagybőgő	2x45'		4.-ig	2x45'	3.-8.-ig	1x30'	EK-8.-ig	1x 45'	1x30'
3	4	csembaló	2x45'	nincs	4.-ig	2x45'	3.-8.-ig	1x30'	EK-8.-ig	1x 45'	1x30'
3	4	orgona	2x45'	nincs	4.-ig	2x45'	3.-8.-ig	1x30'	EK-8.-ig	1x 45'	1x30'
5		magánének	2x45'	min. 30'	6.-ig	2x45'	3.-6.-ig	1x30'	EK-6.-ig	1x 45'	1x30'
4	4	szolfézs	2x45' csop.		1.-10.-ig zongora	2x30'	-----	-----	EK-8.-ig	1x 45'	1x30'

Népzene „A” tagozat

EK	Alap	TK.	Főtárgy		korrepetíció (népi hangszereses vagy zongorakíséret)	Kötelező tárgy (szolfézs)		Kötelezően választható tárgy csoportos (szolfézs, népzenei ismeretek, néprajz (5. o-tól) kamarazene, zenekar)		Választható tárgy		
			hangszer	óraszám		óraszám	évfolyam	óraszám	évfolyam	óraszám	évfolyam	csoportos szolfézs, népzenei ismeretek, néprajz, zenekar, kamarazene
2	6	4	népi hegedű,-brácsa, bőgő	2x30'	10'	4.-ig	2x45'	5.-10.-ig	2x45'	EK-10-ig	1x45'	1x30'
2	6	----	népzene ütő	2x30'	10'	4.-ig	2x45'	4.-6.-ig	2x45'	EK-6-ig	1x45'	1x30'

Korrepetíciós idők

A tagozat		<i>EK</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>
2+6+4	szaxofon	5	5	10	10	15	15	15	15	15	15	15
2+6+4	klarinét	5	5	10	10	15	15	15	15	15	15	15
2+6+4	fagott	5	5	10	10	15	15	15	15	15	15	15
2+6+4	harsona	5	5	10	10	15	15	15	15	15	15	15
2+6+4	kürt	5	5	10	10	15	15	15	15	15	15	15
2+6+4	tuba	5	5	10	10	15	15	15	15	15	15	15
2+6+4	tenor	5	5	10	10	15	15	15	15	15	15	15
2+6+4	bariton	5	5	10	10	15	15	15	15	15	15	15
2+6+4	oboa	5	5	10	10	15	15	15	15	15	15	15
2+6+4	furulya	5	5	10	10	15	15	15	15	15	15	15
2+6+4	fuvola	5	5	10	10	15	15	15	15	15	15	15
2+6+4	trombita	5	5	10	10	15	15	15	15	15	15	15
2+6+4	ütő	5	5	10	10	15	15	15	15	15	15	15
2+6+4	gordonka	5	5	10	10	15	15	15	15	15	15	15
2+6+4	hegedű	5	5	10	10	15	15	15	15	15	15	15
1+6	magánének	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
1+4+4	nagybőgő	0	5	10	10	15	0	0	15	15	15	15
2+4	brácsa	0	5	10	0	0	0	0	15	15	15	15

B tagozat		EK	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2+6+4	szaxofon	5	10	15	20	20	25	25	25	25	25	25
2+6+4	klarinét	5	10	15	20	20	25	25	25	25	25	25
2+6+4	fagott	5	10	15	20	20	25	25	25	25	25	25
2+6+4	harsona	5	10	15	20	20	25	25	25	25	25	25
2+6+4	kürt	5	10	15	20	20	25	25	25	25	25	25
2+6+4	tuba	5	10	15	20	20	25	25	25	25	25	25
2+6+4	tenor	5	10	15	20	20	25	25	25	25	25	25
2+6+4	bariton	5	10	15	20	20	25	25	25	25	25	25
2+6+4	oboa	5	10	15	20	20	25	25	25	25	25	25
2+6+4	furulya	5	10	15	20	20	25	25	25	25	25	25
2+6+4	fuvola	5	10	15	20	20	25	25	25	25	25	25
2+6+4	trombita	5	10	15	20	20	25	25	25	25	25	25
2+6+4	ütő	5	10	15	20	20	25	25	25	25	25	25
2+6+4	gordonka	5	10	15	20	20	25	25	25	25	25	25
2+6+4	hegedű	5	10	15	20	20	25	25	25	25	25	25
1+6	magánének	30	30	30	30	30	30	30	0	0	0	0
1+4+4	nagybőgő	0	10	15	20	20	0	0	25	25	25	25
2+4	brácsa	0	5	10	0	0	0	0	25	25	25	25

6.2. A szombathelyi Bartók Béla Zeneiskola - AMI Pedagógiai Programjának módosítása

Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának bevezetéséről és kiadásáról szóló 27/1998. (VI. 10.) MKM rendelet, 3/2011. (I. 26.) NEFMI rendelettel módosított tantervi programját, mint helyi tantervet az alábbi kiegészítésekkel, átvesszük.

- A tantervben ajánlott tananyagot a pedagógusok, az általuk választott művekkel szabadon kiegészíthetik.
- Az év végi vizsga, tantervben javasolt ajánlott anyagát, az iskola egyes tanszakainak több évtizedes hagyománya alapján határozzuk meg.
- A klasszikus zene - vonós tanszak - nagybőgő tantervét, kiegészítjük, a korábban szakértő által jóváhagyott elektromos bőgő és basszusgitár helyi tantervvel.

27/1998. (VI. 10.) MKM rendelet 1. melléklete szerint - a 3/2011. (I. 26.) NEFMI rendelet hatálybalépését megelőzően - folytatott képzések felmenő rendszerben folytathatók, oly módon, hogy a tanulmányaikat már megkezdett tanulók azt legkésőbb a 2026/2027. tanévig be tudják fejezni.

27/1998. (VI. 10.) MKM rendelet - a 3/2011. (I. 26.) NEFMI rendelettel beiktatott - 2. mellékletét első alkalommal a 2011/2012. tanévben megkezdett képzésekre felmenő rendszerben kell alkalmazni.

6.3. Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának kiegészítései

6.3.1. A Zeneismeret tanszak kiegészítése az alapfokú művészetoktatás követelményéhez és tantervi programjához

A legfontosabb követelménynek továbbra is a beiratkozott gyermekek zeni képességeinek kialakítását tartjuk, ami a későbbiekben alapul szolgál a hangszeres tanulmányok elkezdéséhez.

A szolfézsoktatásban szeretnénk olyan programokat, lehetőségeket kínálni, amelyek alkalmazkodnak a növendékek életkori és egyéni zenei adottságaikhoz, felkeltik érdeklődésüket a zene iránt.

Ennek érdekében tanszakunk a központi tantervre támaszkodik, figyelembe véve és alkalmazkodva a mindenkori csoportok képességeihez, adottságaihoz.

Korunk technikai eszköztárának bővülése / pl. számítógép alkalmazása /nagymértékben hozzájárul a „hagyományos” szolfézs és zenetörténet órák színesítéséhez, a képességek többféle módon történő fejlesztéséhez. A tananyag feldolgozásához szükséges meghatározott tárgyi feltételek / taneszköz, kotta, / adottak, de szükség van folyamatos bővítésre is.

Oktatásunk palettáját nagymértékben szélesíti a lehetőség, hogy interaktív táblák segítségével taníthatunk. Eredményessége mára már jól látható, nem csak a tananyag elsajátítása, számonkérése folyamán, de különböző vetélkedők megrendezése kapcsán is.

A számítógép órai használata, alkalmazása a kollégáktól nagyon sok felkészülést igényel, de örömmel használjuk ki a különböző programok és a világháló adta lehetőségeket. Természetesen a bevált készségfejlesztési módszereket nem lehet elhagyni, törekedni kell a „rég” és az „új” közti egyensúly megtartására. Az otthoni felkészülés, gyakorlás során a növendék képes önállóan fejlődni, így a képességek fejlesztése, a zenei alapismeretek elsajátítása és gyakorlása egészzé teszi a pedagógiai folyamatot.

A tantervi program által kitűzött célt, a „globális zenei látásmódot és gondolkozás kialakítását” az interaktív tábla használatával hatékonyabban lehet elérni:

- A hangzó és képi anyag egyidejű alkalmazásának lehetősége
- zenehallgatási lehetőség
- különböző programok használata
- tanár által készített Power Point anyagok segítik az összefoglalást, vagy egy adott téma részletesebb megismerését
- zenei életrajzi filmek

Tanszakunkon a szaktanárok által szabadon választott kottából, könyvből, példatárból, munkafüzetből stb. lehet dolgozni. Az előképzősök részére kollégánk, Kocsis Tamás írt egy hat kötetből álló tankönyvcsaládot, Kottavár címmel. A kiadványok egyesítik magukban a tankönyv és a munkafüzet tulajdonságait. Tartalmazzák a szükséges ismeret- és dallamanyagot, a hozzájuk kapcsolódó feladatokat és tudnivalókat. Az idei tanévben már ebből is dolgozunk a kollégákkal. Nagyon ötletes, tetszetős, tele változatos feladatokkal. Bátran ajánljuk mindenkinek.

Az év végi beszámoltatás közös óra keretében történik.

A negyedik szolfézsosztály elvégzése után, a növendékek jelentkezése alapján lehetőséget biztosítunk Művészeti Alapvizsga letételére. A 6.4 pont alatt részletesen leírt követelményeket itt pontosítjuk.

MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA SZOLFÉZS TÁRGYBÓL

Írásbeli vizsga

„A” tagozat

- 5 hangköz, 5 hármashangzat felépítése megadott hangokra.
- 5 hármashangzat felismerése hallás után. (Dúr, moll, Szűkített hármashangzat)
- 2/4-es lüktetésű, periódusnyi terjedelmű, a tanult ritmikai elemekkel megszólaló dallam ritmusának lejegyzése hallás után.
- Általános zenei ismeretek felmérése periódusnyi terjedelmű ismeretlen kottakép alapján. (A tanulók kiválasztják az adott dallamra vonatkozó meghatározásokból az igaz állításokat.)

„B” tagozat

- 10 hangköz, 10 hármashangzat felépítése megadott hangokra.
- 5 hangköz, 5 hármashangzat felismerése hallás után. (Dúr, moll fordításokkal, Szűkített, Bővített alaphelyzetben)
- 8 ütemes ritmus lejegyzése hallás után a tanult ritmikai elemekkel. (2/4-es ütemmutatóval)
- Kétszólamú klasszikus periódus lejegyzése egyszerű funkciós basszussal.
- (A zenei részlet 2/4, 3/4, 4/4-es lüktetésű, lehetőleg A-Av felépítésű, modulációt, alterációt nem tartalmazó legyen. A tanulók számára a táblán adott a kulcs, az előjegyzés, a metrum és a kezdőhang értékkel. A részlet zongorán tizenkétszer hangozhat el.)

6.3.2. A billentyűs tanszak kiegészítése az alapfokú művészetoktatás követelményéhez és tantervi programjához zongora főtárgyból

„Sokszor egyetlen élmény egész életre megnyitja a fiatal lelket a zenének. Ezt az élményt nem lehet a véletlenre bízni, ezt megszerezni az iskola feladata.”

Kodály Zoltán

Az általunk elfogadott kerettantervben foglaltakat, saját, helyi tapasztalataink alapján, néhány helyen súlyozottan kiemeljük, illetve kiegészítjük.

Sorrendiségében mi a klasszikus Zongoraiskola I. és Bartók: Mikrokozmosz I. kötete mellé színesítésképpen ajánljuk (párhozamos és tükörkép játék után!) a következő kottákat: Papp L:

Zongora ABC; Kurtág: Játékok I.; Teőke M: Találkozások a zongoránál, Barátom a zongora; Aszalós T: A zongorázó gyermek I. II., Lakos Ágnes: A barátságos zongoraiskola köteteit.

A későbbiek során is szem előtt tartjuk és valamennyiünket az alábbi kell, hogy vezéreljen: „... minden zongorista képzésénél a Bach-i zenét, a klasszikus muzsikát, a Bartók-i hangzásvilágot és a mindezeket megvalósító hangszeres technikát kell elsőrendűen szem előtt tartani. Ez minden zenei képzés alapanyaga. Ez az a zene, amire minden más választott muzsikának – legyen az bármilyen stílus – épülnie kell.” (Varró Margit)

Szorosan idevág, hogy a központi tanterv a „B” tagozat 5. osztályában minimális követelményként jelöli a klasszikus szonatina vagy szonáta stílusos előadását. Az osztály felhasználható irodalmában viszont mellőzi a számunkra nélkülözhetetlen Haydn: Szonáták (azon belül elsődlegesen az I/A (Ch. Landon) használatát. (Szakiskolai felvételi előtt!)

A zeneiskola névadója, Bartók Béla zenepedagógiai és embernevelő hitvallása volt: a gyerekeknek a kezdet kezdetén népdalt és egyben magas színvonalú, mai nyelven beszélő műzenét adni. A Gyermeknek című sorozat darabjai nemcsak pedagógiai célzatúak, de költői alkotások is! Művei rendszeres tanításával ezt a Bartók-i célt kötelességünk ápolni.

Egészséges lokálpatriotizmusunkból eredően városunkban, illetve vonzáskörében alkotó és alkotott zeneszerzők Károlyi Pál, Takács Jenő, Szabó Csaba és Petró János műveit növendékeink révén nem kis büszkeséggel mutatjuk be.

Az előkészítő osztályban a kifejezőmódok, hangulatok játékos formában történő megvalósítását kérjük. (Ált. Isk. 1-2. osztály) A hat-nyolc éves kisgyermek szabadon engedni, hagyja a még „gátak” nélküli fantáziáját kibontakozni. A központi tanterv ezt az igényt itt le is zárja. Pedig a jazz, az improvizáció alapja itt kezdődik, ez az ab ovo gyermeki képesség értő irányítással tovább fejleszhető. A jazz magyarországi apostola, Gonda János könyvei, kottái az alapoktól segítik tanár és gyermek felfedező útját. (A rögtönzés világa I. II; Az improvizáció) Nagyobb növendékeink körében rendkívül népszerűek a Joplin: Ragtime-ok, melyek könnyített, oktávfogások nélküli kiadása is megjelent, valamint a filmzenék igényes átiratai. Napjainkban nem vonhatjuk ki magunkat a zene tömegkommunikációs eszközeinek hatása alól, sőt számolnunk kell azok ifjúságon belüli népszerűségével. Ennek a műfajnak is megvannak a maga értékei, a populáris zene igazán színvonalas képviselői maguk is klasszikus zenén nőttek fel. A becsmélés, tiltás helyett az un. könnyűzenében is feladatunk az irányítás, az értékek felfedezése.

A kamarazenélés, együttműzsilálás örömebe már a kezdet kezdetén - könnyű kis négykezes darabok révén - bevezethetjük növendékeinket.

Az életkori sajátosságból eredően kb. 12-13 éves kortól a beszámolón szívesen hallgatunk egy-egy szólódarabot „kiváltó” négykezes illetve kamarazenei produkciót.

Beszámoltatás, előjátás

A központi tanterv irányelveinek elfogadása mellett - a tanév folyamán adódhat olyan periódus (vis major), amikor a felkészülés más célzatú (versenyek, fesztiválok, városi, iskolai rendezvényekre való készülés stb.). Ilyen esetekben a tanszagon belüli és az iskolavezetéssel való egyeztetés lehetővé teszi a formai rész rugalmas áthelyezését, illetve kiváltását.

Fontosnak tartjuk „B” tagozatos, tehetségesebb növendékeink utánpótlásának mielőbbi kiválasztását. Koncerteken való szerepeltetéseket követően az 1. évfolyam végén tanári javaslatra, tanszaki egyeztetéssel az osztályból kimagasló képességű növendékeket 2.

osztálytól „B” tagozatra irányítjuk. Ugyancsak ilyen célzatú a 2. évfolyam félévkor történő közös meghallgatása.

A központi tanterv megadja az év végi vizsga ajánlott anyagát. Tanszakunk az adott tanév munkaterve szerint más-más osztályokra fókuszálva félévi meghallgatásokat is tart.

A szülőknek szervezett – decembertől februárig – egyéni bemutató koncertek szintén jelképes félévzárók.

A fentiek figyelembe vételével módosítunk a beszámoló anyagain:

- az előképző évfolyamaiban két különböző karakterű kis darab,
- az „A” tagozat 4. osztályában három különböző stílusú és karakterű, benne vagy egy barokk mű, vagy egy klasszikus szonatina tétel,
- az 5. és 6. osztályokban két különböző stíluskorszakú mű előadása kötelező, a harmadik darab a növendék képességeinek függvényében szabadon választható, vagy az évközi szereplésekkel (négykezes, kamara, kíséret) kiváltható,
- a „B” tagozat második évfolyamában három különböző stílusú és karakterű darab,
- 3. 4. és 5. osztályokban három különböző stílusú mű játszandó, ezek közül egy barokk vagy klasszikus szerző darabja kötelező (legalább egyik), a romantikus, vagy XX. századi mű szabadon választott, a harmadik egység előadása évközi szereplésekkel, versenyen való részvétellel kiváltható,
- a 6. osztályban két különböző stíluskorszakú mű előadása kötelező, a harmadik szabadon választott, illetve versenyen való részvétellel, sikeres szakközépiskolai felvétellel kiváltható,
- az „A” tagozat 7., 8. 9. 10. évfolyamaiban – a középiskolák fokozott követelményeit figyelembe véve – év végi vizsgára kötelezően egy hosszabb lélegzetű, vagy két rövidebb mű előadását kérjük,
- a „B” tagozat 7., 8. 9. 10. osztályaiban két különböző stíluskorszakú mű előadása kötelező, a harmadik darab szabadon választott (négykezes, kamaramű) vagy versenyen való részvétellel kiváltható.
- Művészeti Alapvizsga: B tagozatos növendékeinktől négy stíusból választható három különböző stílusú darab, amiből lehet az egyik kamaramű.

Tárgyi feltételek:

A „tisztá” hallásra való nevelés kritériuma a jó minőségű zongora vagy pianó, melyek hangolását havonta szükséges elvégeztetni.

A szorgalmi időszak egyik legmegbízhatóbb objektív kontrollja a hangfelvétel, amit mobiltelefonokkal, okostelefonokkal oldunk meg. Növendékünkben a tanítandó új mű iránti érdeklődést és fantáziát példaszerű (élmény!) bemutató játékunkkal kell felkelteni. Meghatározó viszont a közös zenehallgatás élménye. Ezt célozná az iskolai lemeztár hozzáférhetősége, ahol a növendék tanárával együtt vagy felügyelet mellett hallgathatná nagy művészek interpretálásában az általa is játszott művet/műveket. Ezt a lemeztárat (stúdiót) egészítené ki a házi zenei könyvtár meghatározott nyitva tartási időben való rendszeres látogatása, használata. Kottatárunkban lehetőség szerint szerepeljenek a legújabb kiadványok is.

6.3.3. A fafúvós tanszak a központi tantervet a következő kiegészítésekkel veszi át

Furulya főtárgy

A zenetörténet során ennek az egyenesen tartott, befúvó-nyílással és hanglyukakkal rendelkező billentyű nélküli (ill. 1-2 segédbillentyűvel ellátott) hangszernek számtalan elnevezése létezik a nemzetközi gyakorlatban (blockflöte, flauto, flauto dolce, recorder stb.) és a magyar nyelvben egyaránt (furulya, tilinkó, Béres-furulya). Ezek néha azonos hangszert, máskor annak egy változatát jelentik. Nevüket többé-kevésbé következtelenül használják, sokszor még a zeneszerzők is.

Iskolánkban a nyolclyukú (villa fogásos) angol-, vagy barokk fogású c- és f-hangolású furulyát használjuk. Amennyiben az idők folyamán, a népzenei tagozaton is lehetőség lesz a hangszer népi változatának tanítására, javasoljuk, hogy azt megkülönböztetésként pásztor-furulyának vagy népi furulyának nevezzék majd.

Azoknál a növendékeknél, akiknél a furulyatanulás előkészítő tevékenység egy későbbi hangszer tanulásához, a kerettantervben előírt követelmények az érvényesek.

B-tagozat, fakultáció, korrepetíció

A B-tagozatos képzésben a tanterv előírása alapján 3. osztálytól (kivételes esetben 2. osztálytól) vehetnek részt a tanulók. Erről a szaktanár javaslata alapján az előző év végi vizsgán (vagy később bármely meghallgatáson), a fafúvós tanszak tanárai – az igazgatósággal egyeztetve – döntenek.

A tanszakon végzett munka fontos kiegészítője a korrepetíció, mely furulya esetén leginkább a csembalón ill. a basso continuo praxisban való jártasságot is feltételezi. Folytatandó e hangszer és stílus iránt érdeklődő, státuszban lévő kolléga továbbképzése, beiskolázása, támogatása.

A kamarazenélés lehetőségével már főtárgyi óráin találkozik a növendék. Megfelelő jártasság birtokában önálló fakultatív tárgyként – később akár főtárgyként – is választható a kamarazene.

Hangszerválasztás

A villás-fogásmódú (angol vagy barokk fogású) hangszerek közül a növendék életkorának, testalkatának megfelelő c- vagy f-hangolású hangszert kell választani kezdő hangszerként. 2-3 éves tanulás után érdemes a másik hangolású hangszer tanulását megkezdni. Ilyenkor a zeneiskolai osztály folyamatosan folytatódik, annak ellenére, hogy az „új” hangszeren „kezdő” a növendék. Néhány hónap elteltével ismét használatba kell venni a másik hangszert is, magasabb osztályokban a kétféle hangszeren való jártasságot meg kell szerezni. Van lehetőség és iskola a két hangolás párhuzamos tanítására is.

Meghallgatások, vizsgák, versenyek

A tanulmányokban való haladás mérésére is szükséges alkalmakat úgy kell megszervezni, hogy azok az örömteli zenélés eredményének bemutatását szolgálják. A meghallgatásokon 4. az osztálynak megfelelő nehézségű egység (skála, tétel, etűd) játszandó, 1-3. osztályban fejből, 4-6. osztályban 2 egység fejből. Gimnazista korosztálynál a kotta nélküli játék forszírozása nem cél. A meghallgatások zárt körűek, a koncertek nyilvánosak. A meghallgatások anyagáról az év első tanszaki értekezletén a tanszakvezető javaslata alapján határoznak a tanszak tanárai. A növendékeket a közismereti iskola 3. osztályában tekintjük 1. osztályos hangszeres növendéknek. A másik hangolású furulya tanulásának megkezdésekor az osztály folytatódik.

A meghallgatások rendje:

November – B-tagozatosok negyedévi meghallgatása

December – Kezdők meghallgatása

Január – A munkatervben meghatározott osztály(ok) tanáronkénti meghallgatása.

Február – B tagozatosok háromnegyed-évi meghallgatása.

Az év során – legalább 1 alkalommal – „Szülői hangversenyek” egy-egy tanár valamennyi növendékének szereplése a szülők jelenlétében.

Az év végi vizsga két részből áll: osztályonkénti skála-, etüd-vizsgából, és tanáronkénti vizsgahangversenyből. A játszandó 4 egység tetszőlegesen oszlik meg a két alkalom között. A hangversenyen javasolt kamarazenei produkciók bemutatása.

Amennyiben a magasabb osztályos növendék a következő évben nem kívánja folytatni furulya tanulmányait, az utolsó vizsga kiváltható a „szülői hangversenyen” való fellépéssel.

Továbbképző osztályban:

- amennyiben a növendék heti 2 órában kamarazenét tanul, kamarazenei vizsgája helyettesítheti a hangszeres beszámolót.

- amennyiben a növendék érettségire, felvételi vagy egyéb vizsgára készül. (tanári belátás szerint) mentesülhet a skála és/vagy etüd eljátszása alól.

A növendékek szerezzenek szereplési rutint, jól felkészülten vegyenek részt több nyilvános szereplésen. A kollégák figyeljenek a növendékeik iskolán kívüli szerepléseire. Ahhoz csak akkor járuljanak hozzá, ha időben tudomást szereztek róla, s a növendék felkészüléséről meggyőződtek. A vizsgák és előmenetel megítélésében messzemenően figyelembe kell venni a növendék egyedi, személyes adottságait. Ez indokolt esetben lehetővé teszi a tantervi követelménytől való eltérést. Alsóbb osztályokban (ha ez szükségesnek látszik) a bizottság és társak előtti vizsga megtartható egy másik furulyatanár (tanszakvezető) jelenlétében is.

Tananyag kiválasztás

A tanszak tanárai a növendék képességeinek, irányultságának figyelembevételével szabadon dönthetnek a követelmények elérését szolgáló tananyag (iskolák, etüd-gyűjtemények, előadási darabok) kiválasztásában. Segítségként rendelkezésre áll a Tantervben felsorolt jegyzék és a Zeneiskola kottatára. Egyre több kiváló színvonalú kotta kapható a kereskedelemben, ill. letölthető az Internetről. A Tantervben kezdettől szereplő – a zenekari hangszerek pedagógiájából átvett – rendszeres skáláztatás szükségességét a tanár kollégákra bízuk a megjegyzéssel, hogy a terc-skálák, hármashangzatok és V.⁷ futamok nagyszerűen helyettesíthetők a reneszánsz és barokk traktátusok díszítéseivel, figurációival, artikulációs gyakorlataival.

Továbbhaladás feltételei: minimum-követelmények

A központi tanterv egy ideális körülmények között működő iskolára határozza meg az optimális és minimális feltételeket. Iskolánkban e követelményrendszer minimumát tekintjük optimálisnak.

Tankönyv, taneszköz

Megfelelő hangolású és minőségű hangszerek.

Egy billentyűs hangszer.

Egész alakot visszaadó tükör.

Két vagy több állítható magasságú kottaállvány.
Metronóm.

Kottajavaslat

Ajánlott tananyag Előképző 1. ill 2. évfolyamához

- Nagy Anikó Johanna: Csillagfűrt
- Sipos Antal: Süss fel nap
- Szabó Ferenc: Már én is elkezdtem furulyázni
- Szabó Ferenc: Legkisebbek muzsikája
- Szabó Ferenc: 200 könnyű gyakorlat furulyára
- Székely Judit.: Első furulyakottám
- Zarándy Zoltán: Reneszánsz Kamaramuzsika I.
- Zarándy Zoltán: Szopránfurulyaiskola I.

Ajánlott tananyag 1. ill 2. évfolyamhoz

- Szabó Ferenc: 18 Gyermekdal
- Szabó Ferenc: 19 Magyar népdal- Etűd furulyára
- Szabó Ferenc: 77 Gyakorlat furulyára kezdőknek és haladóknak
- Székely Judit: Első Furulyakottám
- Zarándy Zoltán: Reneszánsz Kamaramuzsika I.
- Zarándy Zoltán: Szopránfurulyaiskola II.

Ajánlott tananyag 3. évfolyamhoz

- Zarándy Zoltán: Szopránfurulyaiskola III.
- Perényi Éva és Perényi Péter: Ír és skót dallamok

Ajánlott tananyag 4. 5. 6. évfolyamokhoz

- Bekényi József: Etűdök szopránfurulyára I.II.III. kötet
- Bekényi József: Etűdök altfurulyára I.II. kötet
- Perényi Éva és Perényi Péter: Ír és skót dallamok
- Szabó Ferenc: 31 gyakorlat altfurulyára

Kamarazene

A hangszer adottságainak köszönhetően viszonylag rövid tanulással összeállítható 2-3-4 növendék, hogy együtt zenéljen. Ez nagyon hamar inspirálójává válik a tanulásnak/gyakorlásnak. A tehetségeseknek kitörési lehetőség, az átlagos képességűeknek hosszú időre a szabadidő hasznos eltöltésévé válik. Megszeretteti az aktív zenélést, évekig az iskola kötelékében tartja a diákot, és nagy eséllyel zeneszeretővé, hangverseny-látogatóvá válik – s ez zeneoktatásunk egyik fő célkitűzése!

Fuvola, oboa, klarinét, saxofon, fagott főtárgy

A gyakorlati tapasztalatunk alapján a hangszerek közötti átjárhatóságot biztosítjuk. Többnyire 1 – 2 éves furulyatanulás után választanak a növendékek más fafúvós hangszert. Az új hangszer választása esetén, a növendék alkati adottságait figyelembe véve, az előképző osztály helyett egyből kezdhet az I. évfolyamon.

A fafúvós hangszerek tanításának alapvető célja és feladata.

Alapvető célunk a növendékekkel a hangszer megszerettetése, valamint a közös muzsikálásra való felkészítés. A hangszerek megszólaltatásához szükséges speciális légzéstechnika és szájartás elsajátítása a szép hang elérése érdekében. A céltudatos gyakorlási módszer kialakítása és az önkontroll fejlesztése. A „B” tagozatos növendékek mind nagyobb számban való felkészítése a továbbtanulásra, illetve a továbbképző évfolyamokon való megtartása. Ennek jegyében fontos a kamaracsoportok létrehozása, hogy a növendékek a közös muzsikálás révén juthassanak el a kamarazenélés élményéhez.

A növendékek felkészítése az ifjúsági fúvószenekari feladatokra.

Meghallgatások és vizsgák.

Félévi meghallgatásként a december és január hónapban megtartott nyilvános hangversenyeken való szereplést vesszük figyelembe.

Az év végi vizsgát a hivatalos tantervi előírások szerint tartjuk meg: skála, etűd, két különböző karakterű előadási darab, vagy tételpár, esetleg kamaramű. Az előadási darabok meghallgatását (igény szerint) az év végi vizsgahangversenyek alkalmával vesszük figyelembe. Ezt azért is tartjuk fontosnak, hogy a szülők is részesülhessen a gyermekeik előrehaladásában.

Művészeti alapvizsga az alapfok 6. évfolyam elvégzése után a központi tantervben megfogalmazottak alapján történik.

Művészeti záróvizsga a továbbképző 10. évfolyam elvégzése után a központi tantervben megfogalmazottak alapján történik.

Versenyek, szereplések.

Igyekszünk mindig jelen lenni az iskolánk által rendezett Sistrum Regionális Versenyeken, valamint más iskolák által szervezett versenyeken. A 3 évente megrendezett országos versenyek is rendkívüli alkalmat adnak növendékeink megmérettetésére. Célunk ezeken a versenyeken is reprezentálni iskolánkat. Iskolán belüli és kívüli szerepléseket is szívesen vállalunk. Ezek az alkalmak adnak lehetőséget arra, hogy kiemelkedő növendékeinkkel és kamaracsoportjainkkal egyre jobban népszerűsíthessük a fafúvós tanszakot.

Ajánlott anyagok.

A felsoroltak mellett az oboa főtárgy esetében bevesszük a következő kottákat:

Előképző és Alapfok 1. – 2. évfolyamon:

Alfred Tolksdorf – Fritz Rösler: Schule für Oboe I. kötet

(Kiadó: VEB Deutscher Verlag für Musik Leipzig 1978.

)

Jan van Beekum: Schalmei deel I speelstudieboek voor de beginnende Hoboist

(Kiadó: Harmonia Hilversum NL 1961.) Alapfok

3. – 4. évfolyam:

Alfred Tolksdorf – Fritz Rösler: Schule für Oboe II. kötet

Jan van Beekum: Schalmei deel II speelstudieboek voor de beginnende Hoboist

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök:

(A központi tantervből átvett teljes szöveg!)

- Jó minőségű és állapotú tanulóhangszerek.
- Kész nád (havonta, tanulónként 1 db).

- Jól hangolt zongora.
- Legalább 2 db állítható magasságú kottatartó.
- Teljes alakot visszaadó tükör.
- Metronóm.

Megjegyzés: Iskolánk rendelkezik hangszerjavító műhellyel, ahol hangszereink rendszeres karbantartása megoldott. Azonban vannak különleges igényű beállítások, amelyek rendbetétele hangszerenként szakos hangszerész beavatkozását igényli. Ezért indokolt esetben szükséges külső segítség igénybevétele!

6.3.4. A vonós tanszak kiegészítései

Hegedű főtárgy - a kerettanterv által megjelölt tartalmak mellett ajánlott tananyag:

Előkészítő 1. évfolyam

Fiddle Time Joggers 1 (Kathy and David Blackwell)
Playtime 1
„Ifjú Hegedűs” (Orosz kotta)
Die fröhliche VIOLINE (Renata Bruce-Weber) Band 1

Előkészítő 2. évfolyam

Ajánlott tananyag:
Fiddle Time Joggers 1 (Kathy and David Blackwell)
Playtime 1
„Ifjú Hegedűs” (Orosz Kotta)
Die fröhliche VIOLINE (Renata Bruce-Weber) Band 1

1. évfolyam „A” tagozat

Ajánlott tananyag:
Fiddle Time Joggers 1 (Kathy and David Blackwell)
Playtime 1
„Ifjú Hegedűs” (Orosz Kotta)
Die fröhliche VIOLINE (Renata Bruce-Weber) Band 1
Év végi vizsga ajánlott anyaga:
- Két különböző jellegű tanulmány,
- Zongorakíséretes darab(ok) lehetőleg kotta nélkül

2. évfolyam „A” tagozat

Ajánlott tananyag:
Fiddle Time Runners 2 (Kathy and David Blackwell)
Playtime 2
„Ifjú Hegedűs” (Orosz Kotta)
Garlickij fekvésváltás-tanulmányok
Die fröhliche VIOLINE (Renata Bruce-Weber) Band 1
Év végi vizsga ajánlott anyaga:
- Két különböző jellegű tanulmány,
- Zongorakíséretes darab(ok) lehetőleg kotta nélkül

3. évfolyam „A” tagozat

Ajánlott tananyag:
Fiddle Time Sprinters 3 (Kathy and David Blackwell)
Playtime 2
„Ifjú Hegedűs” (Orosz Kotta)
Garlickij fekvésváltás-tanulmányok

Die fröhliche VIOLINE (Renata Bruce-Weber) Band 2

Év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Két különböző jellegű tanulmány,
- Zongorakiséretes mű(vek) (lehet koncerttétel, vagy barokk, illetve klasszikus táncjáték), lehetőleg kotta nélkül

4. évfolyam „A” tagozat

Ajánlott tananyag:

Fiddle Time Sprinters 3 (Kathy and David Blackwell)

Playtime 3

„Ifjú Hegedűs” II. (Orosz Kotta)

Garlickij fekvésváltás-tanulmányok

Die fröhliche VIOLINE (Renata Bruce-Weber) Band 3

Év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Két különböző jellegű tanulmány,
- Zongorakiséretes mű(vek) (az egyik lehet kamarazene), lehetőleg kotta nélkül

5. évfolyam „A” tagozat

Ajánlott tananyag:

Fiddle Time Sprinters 3 (Kathy and David Blackwell)

„Ifjú Hegedűs” II. (Orosz Kotta)

Garlickij fekvésváltás-tanulmányok

Die fröhliche VIOLINE (Renata Bruce-Weber) Band 3

Év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy etűd, vagy
- Egy zongorakiséretes mű lehetőleg kotta nélkül, vagy
- Egy kamaramű (tanárral vagy tanulótárral)

6. évfolyam „A” tagozat

Ajánlott tananyag:

Fiddle Time Sprinters 3 (Kathy and David Blackwell)

„Ifjú Hegedűs” II. (Orosz Kotta)

Garlickij fekvésváltás-tanulmányok

Die fröhliche VIOLINE (Renata Bruce-Weber) Band 3

Év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy zongorakiséretes előadási darab, lehetőleg kotta nélkül, vagy
- Egy kamaramű (tanárral vagy tanulótárral)

2. évfolyam „B” tagozat

Ajánlott tananyag:

Fiddle Time Runners 2 (Kathy and David Blackwell)

Playtime 2

„Ifjú Hegedűs” (Orosz Kotta)

Garlickij fekvésváltás-tanulmányok

Die fröhliche VIOLINE (Renata Bruce-Weber) Band 1

Év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Két etűd,
- Zongorakíséretes darab(ok) kotta nélkül

3. évfolyam „B” tagozat

Ajánlott tananyag:

Fiddle Time Sprinters 3 (Kathy and David Blackwell)

Playtime 2

„Ifjú Hegedűs” (Orosz Kotta)

Garlickij fekvésváltás-tanulmányok

Die fröhliche VIOLINE (Renata Bruce-Weber) Band 2

Év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Két különböző jellegű technikai tanulmány – közülük az egyik klasszikus etűd,
- Zongorakíséretes mű(vek) kotta nélkül

4. évfolyam „B” tagozat

Ajánlott tananyag:

Fiddle Time Sprinters 3 (Kathy and David Blackwell)

Playtime 3

„Ifjú Hegedűs” II. (Orosz Kotta)

Garlickij fekvésváltás-tanulmányok

Die fröhliche VIOLINE (Renata Bruce-Weber) Band 3

Év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Két különböző jellegű technikai tanulmány – közülük az egyik klasszikus etűd
- Zongorakíséretes mű(vek) kotta nélkül

5. évfolyam „B” tagozat

Ajánlott tananyag:

Fiddle Time Sprinters 3 (Kathy and David Blackwell)

„Ifjú Hegedűs” II. (Orosz Kotta)

Garlickij fekvésváltás-tanulmányok

Die fröhliche VIOLINE (Renata Bruce-Weber) Band 3

Év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Két etűd (közülük az egyik klasszikus etűd)
- Zongorakíséretes mű(vek) (koncert- vagy szonáta-tétel, vagy előadási darab) kotta nélkül

6. évfolyam „B” tagozat

Ajánlott tananyag:

Fiddle Time Sprinters 3 (Kathy and David Blackwell)

„Ifjú Hegedűs” II. (Orosz Kotta)

Garlickij fekvésváltás-tanulmányok

Die fröhliche VIOLINE (Renata Bruce-Weber) Band 3

Év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Két etűd (aki felvételizett a zeneművészeti szakiskolába, az mentesülhet az etűdvizsga alól)
- Egy koncerttétel vagy egy zongorakíséretes darab (a koncerttétel helyett lehet szonáta I. II. tételt játszani) kotta nélkül

7. 8. 9. 10. évfolyamok „A” tagozat (továbbképző)

Az év végi vizsga anyaga:

Egy etűd, vagy

Egy előadási darab (választható koncerttétel, vagy szonátatétel lehetőleg kotta nélkül)

7. 8. 9. 10. évfolyamok „B” tagozat (továbbképző)

Az év végi vizsga anyaga:

Egy etűd,

Egy előadási darab (választható koncert- vagy szonátatétel) kotta nélkül

Az ajánlott kottaanyagot a következőkkel bővítjük ki:

Mary Cohen: Technique takes off! (14 intermediate studies)

Mary Cohen: More Technique takes off! (duets) (14 intermediate studies)

Mary Cohen: Technique flies high! (14 advanced studies for solo violin)

Ezeket a kottákat 4-5-6. osztályban javasoljuk.

A gordonka főtárgy vizsgarendje:

1. „A” tagozat

- Tanáronként tartott évi két hangverseny, félévkor és év végén, ahol minden tanítvány szerepel. A gyerekek két darabot játszanak a tanár belátása szerint. Lehet etűd, zongorakíséretes előadási darab, vagy kamaramű.
- Törekedjünk a kotta nélküli játéokra, de ha ez különleges nehézséget okoz tanítványunknak, akkor megengedett a kottából való játék.
- Próbáljunk igazi hangverseny hangulatot teremteni, ne vizsgának érezzék a gyerekek a szereplést.
- A különösen gátlásos gyerekek számára teremtünk meg a nem nyilvános meghallgatás lehetőségét, + egy kolléga jelenlétében. Cél a felszabadító zenélés, nem a stressz, a megszégyenülés!

2. „B” tagozat

A”B” tagozatos növendékek számára külön meghallgatásokat tartunk a Tibold

Iván Teremben. A meghallgatás anyaga:

2 etűd (az előírt nehézségi szint szerint) kotta nélkül,

2 előadási darab zongora kísérettel (eltérő karakterű).

A vizsgák időpontjai:

- november első hetében negyedévi (csak 2 etűd)
- januárban félévi

- márciusban (Sistrum előtt) háromnegyed évi (csak 2 darab)
- június első hetében év végi

6.3.5. A szombathelyi Bartók Béla Zeneiskola népzenei tanszakának helyi tanterve

Helyi tantervünk elkészítéséhez a Művelődési és Közoktatási Minisztérium által kiadott „Az alapfokú művészetoktatás Népzene” című dokumentumot használtuk fel.

Változatlanul átvesszük a

- CITERA, TAMBURA, NÉPI ÉNEK, tantárgyak követelményeit és tantervi programját.
- A NÉPZENEI ISMERETEK tantárgy követelményeit, programját, a felnőtt csoport kivételével.

Változtatások:

A NÉPRAJZ tantárgy tanítását 4 évfolyamra szabták meg. A helyi lehetőségeket figyelembe véve, 3 évfolyamra osztottuk be a tananyagot, mely összesen 190 óra. A tananyagot külső előadók meghívásával közvetítjük a növendékeknek.

4. évfolyamon: 10 x 6 óra + 1 óra záródolgozat.

5. évfolyamon: 10 x 6 óra + 1 óra záródolgozat.

6. évfolyamon: 11 x 6 óra + 2 óra záródolgozat.

(Így lehetőségünk van a témákhoz a legjobb előadókat meghívni, tiszteletdíj fizetése ellenében, nem kell külön néprajz szakost alkalmazni az iskolában.)

A megjelölt (témákkal) témákat adaptáljuk egy kiegészítéssel. A programban: 4-évfolyam 13. témáját: Vas-megye tájai, néprajza c. témával kiegészítjük.

A NÉPI HEGEDŰ, NÉPI BRÁCSA, NÉPI BÖGŐ, CSELLÓ, ÜTŐGARDON, DOB követelményeivel és tantervi programjával cél és feladatrendszerével egyetértünk és adaptáljuk. A tananyag évfolyamonkénti beosztását a helyi körülmények és tapasztalataink alapján megváltoztatjuk.

Indoklás:

Évfolyamonként a hegedű, brácsa, bőgő, cselló hangszerek tanításánál a tananyagot úgy kell összehangolni, hogy minél hamarabb megérezhessék a növendékek az együtt muzsikálás varázsát!

A programban ez nem valósul meg, pedig a hasonló képességű, fejlettségi szintű, lehetőség szerint hasonló korú növendékek, együtt zenélése hosszú ideig tartó közösségi élményt nyújt. A zenekarban zenélés az egyént is ösztönzi, hogy a saját hangszerén egyre tökéletesebben játsszon. Ezeket a hangszereket elsősorban nem azzal a céllal tanítjuk, hogy kiváló szólisták legyenek növendékeink, hanem azért, hogy kiváló zenekari, kamarazenekari zenészekké váljanak.

Helyzetelemzés:

Fontos, hogy felkészüljünk arra, hogy honnan érkeznek a növendékek. Többféle előképzettség lehetséges, többféle korosztály.

6-7 éves kezdő	kiskamasz (ált. isk. 3.-4.-5.-6. osztály előképzettség nélkül	kiskamasz előképzettséggel	7-8. osztályos zenei, vagy hegedűs előképzettséggel.
----------------	---	----------------------------	--

középiskolás, citerás	táncos, középiskolás, zenei hegedűs, csellós, előképzettséggel.	felölt, (főiskolás) műkedvelő, táncos	felölt, (főiskolás), táncos, hegedűs, zenei előképzettséggel
--------------------------	--	--	---

Nagyon sokszínű a jelentkezők palettája, de tapasztalataink alapján két különböző csoportba mindenki beosztható. Így a másik alapelvünk, hogy senkit sem utasíthatunk el megvalósítható. A két csoport részére külön-külön, évfolyamonként és hangszerenként, beosztottuk a tananyagot, úgy hogy a 6. évfolyam végére mindenki elérhesse a tantervben előírtakat.

- I. csoportot nevezhetnénk „lassabban haladók” csoportjának, ahová főleg olyan jelentkezők kerülnek, akik zenei előképzettséggel nem rendelkeznek, vagy koruknál fogva fiatalok, gyerekek, kezdők.
- II. csoport a „gyorsabban haladók” csoportja, ahová azok kerülnek, akik zenei előképzettséggel rendelkeznek.

A két csoport programja között csupán a tempó az eltérés, a csoportok átjárhatóak, mindenki zenélhet mindenkivel. Így van lehetőség a tehetségesebbek gyorsabb haladására, a gyengébbek tovább tudnak foglalkozni az anyaggal. Van olyan növendék, aki nagyon nehezen indul, de később 1-2 év múlva ugrásszerű a fejlődése, és rövid idő alatt képes a nálánál sokkal előbb indultakat utolérni. Ezzel a rendszerrel ez könnyen lehetséges.

Jelentkezők felvétele:

A felvételt a növendékkal való beszélgetés előzi meg. Ezen kiderül, hogy melyik hangszeret választja, melyik csoportba kerül. Azoknak a növendékeknek, akiknek tetszik ez a műfaj, de nem tudnak választani a hangszerek között, azzal tesszük könnyebbé a választást, hogy behívjuk a közös zenélésre. Itt a tanító tanárok bemutatják a hangszereket, játékmódot, zenekarban elfoglalt helyüket. Ha választott, akkor felvilágosítást adunk arról, hogy mely évfolyamokon mit fog tanulni, stílusok, tájegységek... stb.

Ellenőrzés, értékelés

A zeneiskola helyi tantervében elfogadottak alapján történik.

NÉPI HEGEDŰ

Előképző:

1.- 2. évfolyamban iskolánkban még kiegészítésül bevezetjük a citera hangszert.

Indoklás: Bal kéz, jobb kéz használata, saját énekének kísérete. Az előképzők többi anyagát adaptáljuk.

1. évfolyam

I. csoport

II. csoport

<p><u>Somogyi:</u> „lassú dudálás” (3 dallam) ugrás (10 dallam) „A” hangnemben Lassú dudálás, ugrás összefűzése A tanult dallamok játsszása zenekarban. Tanszaki meghallgatás anyaga: „lassú dudálás” 2 ugrós.</p> <p><u>Év végi beszámoló anyaga:</u> „lassú dudálás, ugrós összefűzése zenekarral.</p>	<p><u>Somogyi:</u> „lassú dudálás” (5 dallam) ugrós (15 dallam) lassú csárdás (5 dallam) friss csárdás (5 dallam) „A” hangnemben <u>Szatmári:</u> verbunk (1 dallam) lassú csárdás (5 dallam) friss csárdás (5 dallam) oláhos (1 dallam) „A, D” hangnemben <u>Széki:</u> csárdás (3 dallam) négyes (2 dallam) Eredeti hangnemben. Mindhárom tájegység játsszása zenekarral. <u>Tanszaki meghallgatás:</u> somogyi táncrend zenekarral. <u>Év végi beszámoló:</u> szatmári táncrend, széki csárdás, négyes zenekarral.</p>
--	--

2. évfolyam

I. csoport

II. csoport

<p>Somogyi: lassú csárdás (5 dallam) friss csárdás (3 dallam) „A” hangnemben</p> <p>Szatmári: verbunk, (1 dallam) lassú csárdás (5 dallam) friss csárdás (3 dallam) oláhos (1 dallam) „A” hangnem „D” hangnem</p> <p>Széki: csárdás (2 dallam) négyes (2 dallam) Eredeti hangnemben</p> <p>Tanszaki meghallgatás: somogyi táncrend zenekarral</p> <p>Év végi meghallgatás: szatmári verbunk lassú, friss, oláhos zenekarral</p>	<p>Széki: négyes (4 dallam) lassú (3 dallam) csárdás (6 dallam) sűrű tempó (2 dallam) ritka tempó (2 dallam) verbunk (2 dallam) Eredeti hangnemben</p> <p>Tanszaki meghallgatás: négyes, lassú, csárdás zenélése zenekarban.</p> <p>Év végi beszámoló: A széki rend zenélése zenekarban, sűrű tempó, ritka tempó, négyes, lassú, csárdás, verbunk.</p>
--	---

3. évfolyam

I. csoport

II. csoport

<p>Széki: csárdás (6 dallam) négyes (4 dallam) lassú (3 dallam) sűrű tempó (3 dallam) ritka tempó (2 dallam) verbunk (2 dallam) Eredeti hangnemben</p> <p>Vas megyei: ugrósok (4 dallam) lassú csárdás (2 dallam) friss csárdás (2 dallam) verbunk (1 dallam) eszközösök (3 dallam) „D” hangnemben – „A” hangnemben.</p> <p>Tanszaki: négyes, lassú, csárdás</p> <p>Év végi: széki rend. sűrű, ritka, négyes lassú, csárdás, verbunk.</p>	<p>Vas megyei: ugrósok (5 dallam) lassú csárdás (4 dallam) friss csárdás (2 dallam) verbunk (1 dallam) eszközös dallamok (2 dallam) polgári dallamok (2 dallam) „A-D” hangnemben</p> <p>Széki: porka, kétlépés, előre, Rákóczi mars.</p> <p>Péterlaki: (Székelyföld) - csárdás (3 dallam) lassú forgató (2 dallam) „vármegye” (5 dallam) friss csárdás „szöktető” (2 dallam) - verbunk (2 dallam) Az eredeti hangnemben „A-D-G”</p> <p>Tanszaki: vas megyei rend. zenekarral.</p> <p>Év végi: péterlaki rend zenekarral.</p>
--	---

4. évfolyam

I. csoport	II. csoport
<p><u>Péterlaki:</u> (Székelyföld) - csárdás (3 dallam) lassú forgató (2 dallam) „vármegye” (5 dallam) szöktető (2 dallam) verbunk (2 dallam) Eredeti hangnemben A,D,G. <u>Széki:</u> porka, hétlépés, előre, Rákóczi mars Eredeti hangnemben. <u>Kalotaszegi:</u> legényes (3 dallam) Eredeti hangnemben: A <u>Rábaközi:</u> (Szany) verbunk (1 dallam) dús (5 dallam) lassú csárdás (2 dallam) friss csárdás (2 dallam) eszközök (3 dallam) A, D hangnemekben <u>Tanszaki:</u> péterlaci csárdás, lassú forgató, vármegyei, szöktető zenekarral. <u>Év végi:</u> széki porka, hétlépés, előre, zenekarral. szanyi rend zenekarral.</p>	<p><u>Rábaközi:</u> (Szany) verbunk (1 dallam) dús (5 dallam) lassú csárdás (2 dallam) friss csárdás (2 dallam) eszközösök (3 dallam) A, D hangnemben. <u>Kalotaszegi</u> legényes (3 dallam) Eredeti hangnemben A. <u>Magyarpalatka:</u> (Mezőség) akasztós (3 dallam) - szászka (4 dallam) szökös (4 dallam) sebes csárdás (3 dallam) Eredeti hangnemben: G, D, A <u>Tanszaki:</u> szanyi rend zenekarral. <u>Év végi:</u> 1 pár tánc Magyarpalatkáról zenekarral.</p>

5. évfolyam

I. csoport	II. csoport
<p><u>Magyarpalatka:</u> (Mezőség) akasztós (3 dallam) szászka (4 dallam) szökös (4 dallam) sebes csárdás (3 dallam) sűrű magyar (3 dallam) ritka magyar (2 dallam) korcsos (3 dallam) Eredeti hangnemekben: G, D, A <u>Kalocsai:</u> mars (4 dallam) csárdás (3 dallam) friss csárdás (2 dallam) C hangnemben. <u>Kalotaszegi:</u> keserves (2 dallam) - hajnali (2 dallam) - csárdás (3 dallam) szapora (3 dallam) Eredeti hangnemekben, nagyrészt A. „Csipás Feri”, „öreg Árus”, anyagából. <u>Tanszaki:</u> magyarpalatkai táncrend zenekarral. <u>Év végi:</u> kalotaszegi táncrend zenekarral.</p>	<p><u>Magyarpalatkai:</u> sűrű magyar (3 dallam) ritka magyar (2 dallam) - korcsos (3 dallam) Eredeti hangnemben. <u>Kalocsai:</u> csárdás (3 dallam) friss csárdás (2 dallam) mars (4 dallam) C hangnemben, F hangnemben. <u>Kalotaszegi:</u> keserves (2 dallam) hajnali (2 dallam) csárdás (3 dallam) szapora (3 dallam) Eredeti hangnemekben főleg A-ban. „Csipás Feri”, „öreg Árus” anyagából. <u>Bonchidai:</u> lassú magyar (2 dallam) sűrű magyar (2 dallam) - barbunk (1 dallam) - sebes csárdás (2 dallam) lassú csárdás (2 dallam) invirtita (2 dallam) Eredeti hangnemben: A, D, G, C <u>Tanszaki:</u> kalotaszegi táncrend zenekarban. <u>Év végi:</u> bonchidai táncrend zenekarban. Kalocsai táncrend zenekarral.</p>

6. évfolyam

I. csoport	II. csoport
<p><u>Bonchidai:</u> lassú magyar (2 dallam) sűrű magyar (2 dallam) barbunk (1 dallam) lassú csárdás (TIGANESTE) (2 dallam) sebes csárdás (2 dallam) invirtita (2 dallam) Eredeti hangnemben: A, D, G, C <u>Felvidéki,</u> <u>Palóc:</u> verbunk (1 dallam) lassú csárdás (4 dallam) friss csárdás (3dallam) Eredeti hangnemben. <u>Maros-Küküllőmente:</u> pontozó (2 dallam) cigánycsárdás (5 dallam) féloláhos (1 dallam) szökő (4 dallam) invirtita (3 dallam) szegényes (1 dallam) A, D hangnemben. <u>Tanszaki:</u> bonchidai táncrend dallamai zenekarban. <u>Év végi:</u> maros-küküllőmenti táncrend zenekarban. ÜNNEPÉLYES NÉPZENEI KONCERT A 6 év anyagából.</p>	<p><u>Magyarszovát:</u> akasztós (2 dallam) lassú cigánytánc (5 dallam) összerázás (4 dallam) magyar (5 dallam) Eredeti hangnemekben: A, G, D <u>Maros-Küküllőmente:</u> (szászcsávás) pontozó (2 dallam) cigánycsárdás (5 dallam) féloláhos (1 dallam) szökő (4 dallam) invirtita (3 dallam) szegényes (1 dallam) A, D hangnemekben. <u>Felvidék, Palóc:</u> verbunk (1 dallam) - lassú csárdás (4 dallam) friss csárdás (3 dallam) Eredeti hangnemekben. <u>Tanszaki:</u> magyarszováti táncrend zenekarban. <u>Év végi:</u> maros-küküllőmenti táncrend zenekarban ÜNNEPÉLYES NÉPZENEI KONCERT A 6 év anyagából.</p>

* A dallamszámok körülbelüli értéket jelentenek.

Kiegészítés, módszertani alapelvek

- Gyimes, Moldva és Csík megye zenéjét kiegészítő anyagként kezeljük iskolánkban, a növendékek igényei szerint.
- a 6 év folyamán tanított tananyagokat folyamatosan bővítjük. Zenekari órákon a táncrendek mindig ismétlődnek. Az évek elteltével egy-egy új dallam megtanulása rövidebb időt vesz igénybe.
- Fontos kérdés az írásbeliség. A népzene pontosan, nem jegyezhető. Semmiféle kotta alapján nem lehet lejátszani a hallott zenét. Improvizatív jellege miatt nem ragaszkodhatunk egyegy kottalejegyzéshez. Az alapok tanításánál viszont mégis szükség van valami támpontra, amely emlékezteti, a hangok lejátszásában legalább biztossá teszi a növendéket.

Iskolánkban hármasszerű összefüggésben használjuk az eredeti felvételt, ennek kottaanyagát, személyes bemutatását. Ezt a három módszert együtt alkalmazzuk. Az első időkben a

személyes bemutatás, kottaanyag, eredeti felvétel a sorrend, később ezek szükség szerint, a növendék tehetsége szerint felcserélődhetnek.

A végcél az, hogy a növendék képes legyen az eredeti felvételt saját magának lejegyezni és ezt hagyományhűen előadni. Ha problémája van minimális segítségért, javításért tanárához fordulhat. Itt már a tanár személyes bemutatásával csak az esetleges stílusbeli hibákat küszöböli ki. Hagyjuk, hogy a növendék a stíluson belül megtalálja saját egyéniségét; a rá jellemző improvizatív játékot.

NÉPI BRÁCSA

Iskolánkban 6. évfolyam végére 5 féle brácsatípus használatát sajátítják el a növendékek:

- hegedű kontra (GD¹) (D¹A¹) húrokon. (GD¹ÁE²)
- 3 húros kontra (GD¹A)
- mélyhúros brácsa (GD, A)
- „kiskontra” (GD¹A¹)
- négyhúros (klasszikus brácsa) (CGD¹A¹)

A „sajói brácsa” (CGDA) tanítását kiegészítő anyagként kezeljük, a növendékek igénye szerint. Oka: a teljesen egyéni jobbkez-technika elsajátítása, a 4 húr egy síkban való elhelyezkedése miatt, nem alapfokú feladat.

A tanítás folyamán a dallamok megválogatásánál a fokozatosság nagyon fontos. Az egyszerűbb kíséret felől haladjunk a bonyolultabb felé. Az akkordok tanításánál először kvintek, dúrakkordok, később a szeptimek, mollok, szűkítettek.

A vonások tanítása során tudatosan gyakoroltassuk az akkordváltásokat is. Pl.: A₅E₅, G₅C₅, AE, GC, HE, CF, AD... stb. Az első két évfolyamban törekednünk kell a tiszta akkordváltások kialakítására. Kvintek és dúr-akkordok tisztítására, illetve (A-dúr), a-moll, d-moll akkordokra. Egyféle vonással minden akkordváltást begyakoroltatunk. Az indulás nagyon nehéz, nagy türelmet igényel a tanároktól. Az első években a vizsgákon a pontos ritmustartást, vonásokat, stílust kell értékelnünk, a tisztaság szempontjából engedékenységre van szükség. 3. évfolyam után várható el a "tisztulás" folyamata. Mint minden, ez is a növendékek tehetségétől függ. A tananyagban a dallamszámok megegyeznek a népi hegedű dallamszámaival. Itt külön nem jelöljük.

1. évfolyam

I. csoport

II. csoport

<p>Somogyi: lassú dudálás ugrós</p> <p>A hegedű kontra használata. - A hangnem akkordjai</p> <p>A hangszer alkalmazása zenekarban.</p> <p>Tanszaki: lassú dudálás 1 ugrós zenekarban</p> <p>Év végi: lassú dudálás, ugrós zenekarban.</p>	<p>Somogyi: - lassú dudálás ugrós</p> <p>lassú csárdás - friss csárdás hegedű kontra használata. „A” hangnemben. háromhúros brácsa használata: „A” hangnemben. Szatmári: verbunk, lassú és friss csárdás. Egyszerű akkordokkal való kíséret. „A” hangnemben. Tanszaki: somogyi táncrend zenekarban.</p> <p>Év végi: szatmári verbunk, lassú és friss csárdás zenekarban.</p>
--	--

2. évfolyam

I. csoport	II. csoport
<p><u>Somogyi:</u> lassú és friss csárdás „A” hangnemben. Hegedű kontra használata. Háromhúros brácsa használata. <u>Szatmári:</u> verbunk, lassú és friss csárdás „A” hangnemben. <u>Széki:</u> négyes, csárdás vonásai Eredeti hangnemben. („A” hangnem) <u>Tanszaki:</u> somogyi táncrend zenekarban. <u>Év végi:</u> szatmári, lassú és friss, verbunk egyszerű harmóniákkal zenekarban</p>	<p><u>Széki:</u> négyes, csárdás, lassú, sűrű tempó, ritka tempó, verbunk. Háromhúros brácsa használata eredeti hangnemben: A, D, G, C <u>Szatmári:</u> somogyi anyag harmóniavilágának bővítése: moll akkordok, szeptim akkordok. <u>Tanszaki:</u> széki négyes, csárdás zenekarban. <u>Év végi:</u> széki táncrend zenekarral.</p>

3. évfolyam

I. csoport	II. csoport
<p><u>Széki:</u> négyes, csárdás, lassú, verbunk, sűrű tempó, ritka tempó Eredeti hangnemben: A, D, G, C Háromhúros brácsa alkalmazása eredeti hangnemben, dúrok, szeptimek, hiányos akkordok. <u>Vas megyei:</u> ugrós, lassú és friss csárdás, verbunk, eszközösök. „D” hangnemben. Hegedű kontra alkalmazása: háromhúros brácsán: moll, szeptim akkordok. - egyszerű akkordmenetek mindkét hangszeren. <u>Tanszaki:</u> széki négyes, lassú, csárdás zenekarban. <u>Év végi:</u> széki táncrend zenekarban. vasi táncrend zenekarban.</p>	<p><u>Vas megyei:</u> ugrósok, lassú és friss csárdás, verbunk, eszközösök. „D” hangnem hegedű kontra használata, háromhúros brácsa használata. Egyszerű akkordmenetek mindkét hangszeren. <u>Széki:</u> porka, hétlépés, előre, Rákóczi mars, díszítések a széki zenében. <u>Péterlaki:</u> csárdás, lassú forgató, vérmegeye, szöktető, verbunk. Háromhúros brácsa alkalmazása: dallamkiséret, szeptim akkordokkal. „D” hangnem, „A” hangnem. <u>Tanszaki:</u> vasi rend zenekarban. széki rend zenekarban. <u>Év végi:</u> péterlaki rend zenekarban.</p>

4. évfolyam

I. csoport	II. csoport
<p>Péterlaki: csárdás, lassú forgató, „vármegye” szöktető D, A hangnemekben.</p> <p>Háromhúros brácsa alkalmazása dallamkíséret szeptim akkordokkal.</p> <p>Széki: porka, hétlépés, előre, Rákóczi mars díszítések a széki zenében. Kalotaszegi: legényesek.</p> <p>Háromhúros brácsa alkalmazása, bonyolultabb akkordmenetek „Tóni Rudi” játékmódja szerint.</p> <p>Rábaközi: verbunk, dús, lassú friss, eszközösök.</p> <p>Négyhúros brácsa alkalmazása „A, D” hangnemekben.</p> <p>Tanszaki: péterlaki táncrend zenekarban.</p> <p>Év végi: rábaközi táncrend zenekarban.</p>	<p>Rábaközi: verbunk, dús, lassú és friss csárdás, eszközösök.</p> <p>Négyhúros brácsa alkalmazása „A, D” hangnemekben. Magyarpalatkai: akasztós</p> <p>szászka</p> <p>szökős</p> <p>sebes csárdás</p> <p>Háromhúros és a mélyhúros brácsa alkalmazása „A, D, G, C” hangnemekben. Kalotaszegi: legényesek.</p> <p>Bonyolultabb akkordmenetek háromhúros brácsán „Tóni Rudi” játékmódja szerint.</p> <p>Tanszaki: rábaközi táncrend zenekarban.</p> <p>Év végi: Egy pár tánc Magyarpalatkáról zenekarban.</p>

5. évfolyam

I. csoport	II. csoport
<p>Magyarpalatkai: akasztós, szászka, szökős, sebes csárdás, sűrű, ritka, korcsos.</p> <p>Ritmusdíszítések a magyarpalatkai zenében. „A, D, G” eredeti hangnemekben.</p> <p>Kalotaszegi: keserves, hajnali, csárdás, szapora.</p> <p>Háromhúros brácsa menetei „A, D, G, C” hangnemekben. Kalocsai: mars, lassú és friss csárdás.</p> <p>A négyhúros brácsa alkalmazása „C” hangnemben.</p> <p>Tanszaki: magyarpalatkai táncrend zenekarral.</p> <p>Év végi: kalotaszegi táncrend zenekarban.</p>	<p>Magyarpalatkai: sűrű magyar, ritka magyar, korcsos.</p> <p>Díszítések a magyarpalatkai zenében „Kodoba Béla” játékmódja alapján.</p> <p>Kalotaszegi: keserves, hajnali, csárdás, szapora.</p> <p>A háromhúros csárdás menetei „Tóni Rudi” játékmódja alapján.</p> <p>Bonchidai: ritka magyar, sűrű magyar, barbunk, lassú csárdás, sebes csárdás, invirtita.</p> <p>Játék a cimbalommal együtt, hegedű kontra alkalmazása.</p> <p>Kalocsai: mars, lassú és friss csárdás.</p> <p>A négyhúros csárdás alkalmazása „C” hangnemben. Játék a cimbalommal együtt.</p> <p>Tanszaki: kalotaszegi táncrend zenekarban.</p> <p>Év végi: bonchidai táncrend zenekarban.</p>

6. évfolyam

I. csoport

II. csoport

<p><u>Bonchidai:</u> ritka magyar, sűrű magyar, barbunk, lassú csárdás, sebes csárdás invirtita. Hegedű kontra alkalmazása „A, D, G” hangnemekben. Háromhúros brácsa alkalmazása.</p> <p><u>Felvidéki, Palóc:</u> verbunk, lassú és friss csárdás eredeti hangnemben. Négyhúros brácsa alkalmazása. Dallamok transzponálása más hangnemekbe.</p> <p><u>Maros-Küküllőmenti:</u> pontozó, cigánycsárdás féloláhos, szökő, invirtita, szegényes. Háromhúros brácsa és a „kiskontra” alkalmazása „A, D” hangnemekben. „Csángáló” játékmódja.</p> <p><u>Tanszaki:</u> bonchidai rend zenekarban.</p> <p><u>Év végi:</u> maros-küküllőmenti rend zenekarban.</p> <p>ÜNNEPÉLYES NÉPZENEI KONCERT</p>	<p><u>Magyarszováti:</u> akasztós, lassú cigánytánc, összerázás, magyar háromhúros brácsa alkalmazása, jellemző ritmusdíszítések. „Botezan” játékmódja.</p> <p><u>Felvidéki, Palóc:</u> verbunk, lassú és friss csárdás. Négyhúros brácsa alkalmazása, dallamok transzponálása különböző hangnemekben.</p> <p><u>Maros-Küküllőmenti:</u> pontozó, cigánycsárdás, féloláhos, szökő, invirtita, szegényes. Háromhúros brácsa és a „kiskontra” alkalmazása „A, D” hangnemekben. „Csángáló” játékmódja.</p> <p><u>Tanszaki:</u> magyarszováti rend zenekarban.</p> <p><u>Év végi:</u> maros-küküllőmenti rend zenekarban.</p> <p>ÜNNEPÉLYES NÉPZENEI KONCERT</p>
--	---

NÉPI BŐGŐ

A 6 éves képzés során a növendékek 5 féle kísérőhangszerrel ismerkednek meg:

- nagybőgő (3 húr) (GDA)
- nagybőgő (3 húr) (GDC)
- kisbőgő (GD) (2 húr)
- cselló (DGC) (3 húr)
- nagybőgő, (klasszikus) (GDAE)

Életkortól függően többféle méretű hangszer áll rendelkezésre.

1. évfolyam

I. csoport	II. csoport
<p>Somogyi: lassú, dudálás, ugrós „A” hangnemben. cselló vagy feles bőgő alkalmazása a hangszer folyamatos megszólaltatása C-dúr skála hangjai pengetés elsajátítása Tanszaki: lassú dudálás, ugrós Év végi: lassú dudálás, ugrós zenekarban.</p>	<p>Somogyi: lassú dudálás, ugrós, lassú és friss csárdás „A” hangnemben. cselló vagy nagybőgő alkalmazása pengetés fajták Szatmári: verbunk, lassú és friss csárdás vonásai „A, D” hangnemekben. Tanszaki: somogyi táncrend. Év végi: szatmári táncrend.</p>

2. évfolyam

I. csoport	II. csoport
<p>Somogyi: lassú és friss csárdás kísérete „A” hangnemben. Szatmári: verbunk, lassú és friss csárdás kísérete „A, D” hangnemekben. Friss csárdás pengetése nagybőgő alkalmazása. Széki: négyes és csárdás vonásai, cselló, kisbőgő, nagybőgő alkalmazása, kettős fogások nélkül. „A, D” hangnemekben. Tanszaki: somogyi táncrend zenekarban Év végi: szatmári verbunk, lassú és friss csárdás zenekarban.</p>	<p>Széki: lassú, csárdás, négyes sűrű tempó, ritka tempó, verbunk kísérete. Eredeti hangnemekben „A, D, G”. Csellón, kisbőgőn kettős fogásokkal is. Somogyi és szatmári anyag harmónia világának bővítése. Szeptim hangok, egyszerű akkordmenetek, nagybőgő alkalmazása. Tanszaki: széki négyes, csárdás zenekarban. Év végi: széki rend zenekarban sűrű tempó, ritka tempó, négyes, lassú csárdás, verbunk.</p>

3. évfolyam

I. csoport	II. csoport
<p>Széki: négyes, lassú, csárdás, sűrű tempó, ritka tempó, verbunk, cselló és kisbőgő alkalmazása kettős fogásokkal. „A, D, G” eredeti hangnemekben. Nagybőgőt is alkalmazunk.</p> <p>Vas megyei: ugrósok, lassú és friss csárdás, verbunk, eszközösök. „A, D” hangnemekben. Egyszerű akkordmenetek nagybőgőn.</p> <p>Tanszaki: Széki verbunk, négyes, lassú csárdás zenekarban.</p> <p>Év végi: széki táncrend zenekarban. vasi táncrend zenekarban.</p>	<p>Vas megyei: ugrósok, lassú és friss csárdás, verbunk, eszközösök. Egyszerű akkordmenetek nagybőgőn. Széki: porka, hétlépés, előre, Rákóczi mars. Eredeti hangnemben.</p> <p>Ritmusdíszítések: csellón, kisbőgőn, nagybőgőn, széki rend dallamainak bővítése.</p> <p>Péterlaki: csárdás, lassú forgató, vármegye, szöktető, verbunk kísérete. Nagybőgő alkalmazása, szeptim hangok, dallamkíséret „A, D” hangnemekben.</p> <p>Tanszaki: vasi táncrend zenekarban. széki táncrend zenekarban.</p> <p>Év végi: péterlaki táncrend zenekarban.</p>

4. évfolyam

I. csoport	II. csoport
<p>Péterlaki: csárdás, lassú forgató, „vármegye”, szöktető, verbunk. Nagybőgő alkalmazása „A, D” hangnemekben szeptim hangok, dallamkíséret.</p> <p>Széki: porka, hétlépés, előre, Rákóczi mars. Eredeti hangnemben. cselló, kisbőgő, nagybőgő, kettős fogások. „Ádám Sándor” játékmódja alapján. ritmusdíszítések a széki zenében. - széki dallamok számának bővítése.</p> <p>Kalotaszegi: legényesek. Eredeti hangnemben főleg „A”-ban. Nagybőgő, cselló alkalmazása.</p> <p>Rábaközi: verbunk, dús, lassú, friss, eszközösök. „A, D” hangnemben. Egyszerű akkordmenetek alapjai.</p> <p>Tanszaki: péterlaki táncrend zenekarban Év végi: rábaközi táncrend zenekarban.</p>	<p>Rábaközi: verbunk, dús, lassú, friss, eszközösök. „A, D” hangnemekben, egyszerű akkordmenetek alapjai. Kalotaszegi: legényesek. Főleg „A” hangnemben, nagybőgő, cselló alkalmazása. Magyarpalatkai: szászka akasztós szökös sebes csárdás (G, D, C) hangolású nagybőgő alkalmazása. Játék egyetlen C húron. „A, D, G” eredeti hangnemekben. Tanszaki: rábaközi táncrend zenekarban. magyarpalatkai akasztós, szászka zenekarban.</p> <p>Év végi: Egy pár tánc Magyarpalatkáról zenekarral.</p>

5. évfolyam

I. csoport

II. csoport

<p><u>Magyarpalatkai:</u> akasztós szászka szökős sűrű magyar ritka magyar korcsos „A, D, G” eredeti hangnemekben. A (GDC) hangolású nagybőgő alkalmazása, játék C húron. <u>Kalotaszegi:</u> keserves - hajnali - csárdás szapora Cselló, nagybőgő alkalmazása eredeti hangnemekben, főleg „A”-ban, „szeptimakkordok” alapjai csellón. Jellemző akkordmenetek „Árus Feri” játékmódja alapján. <u>Kalocsai:</u> lassú, friss csárdás, mars. Nagybőgő alkalmazása C, F hangnemekben. (GDCE) Egy dallam transzponálása más hangnemekbe A-ba, D-be, G-be ... stb. Játék cimbalommal. <u>Tanszaki:</u> magyarpalatkai táncrend zenekarban. <u>Év végi:</u> kalotaszegi táncrend zenekarban.</p>	<p><u>Magyarpalatkai:</u> sűrű magyar - korcsos Díszítések a magyarpalatkai zenében. „PUKI” játékmódja alapján. <u>Kalotaszegi:</u> keserves hajnali csárdás szapora Cselló és nagybőgő alkalmazása eredeti, főleg „A” hangnemben, szeptim akkordok alapjai csellón. Jellemző akkordmenetek Ifj. „Árus Feri” játékmódja alapján. <u>Kalocsai:</u> lassú, friss csárdás, mars. Nagybőgő alkalmazása C, F hangnemekben. (GDCE) Egy dallam transzponálása más hangnemekbe rögtönözve. Játék cimbalommal. <u>Bonchidai:</u> ritka magyar sűrű magyar barbunk - lassú csárdás sebes csárdás - invirtita Nagybőgő alkalmazása, játék cimbalommal. <u>Tanszaki:</u> kalotaszegi táncrend zenekarban. <u>Év végi:</u> bonchidai táncrend zenekarban.</p>
---	---

6. évfolyam

I. csoport

II. csoport

<p><u>Bonchidai:</u> ritka magyar sűrű magyar - barbunk lassú csárdás sebes csárdás - invirtita Nagybőgő alkalmazása, játék cimbalommal. <u>Felvidéki, Palóc:</u> - verbunk lassú, friss csárdás Eredeti hangnemben. Klasszikus nagybőgő alkalmazása, dallamok rögtönzött kísérete többféle hangnemben. Játék cimbalommal. <u>Maros-Küküllőmenti:</u> - pontozó</p>	<p><u>Magyaszováti:</u> akasztós lassú cigánytánc összerázás magyar A (GDC) hangolású nagybőgő alkalmazása, játék C húron. Jellemző ritmusdíszítések. <u>Felvidéki, Palóc:</u> - verbunk lassú, friss csárdás Klasszikus nagybőgő alkalmazása, eredeti hangnemben. Dallamok rögtönzött kísérete többféle hangnemben. Játék cimbalommal. <u>Maros-Küküllőmenti:</u> pontozó cigánycsárdás féloláhos</p>
<p>cigánycsárdás féloláhos szökő invirtita - szegényes Nagybőgő alkalmazása „A, D” hangnemekben. „Csányi Mátyás” játékmódja alapján. <u>Tanszaki:</u> bonchidai táncrend zenekarban. <u>Év</u> <u>végi:</u> maros-küküllőmenti táncrend zenekarral. ÜNNEPÉLYES NÉPZENEI KONCERT</p>	<p>szökő invirtita - szegényes Nagybőgő alkalmazása „A, D” hangnemekben. „Csányi Mátyás” játékmódja alapján. <u>Tanszaki:</u> magyarszováti táncrend zenekarban. <u>Év végi:</u> maros-küküllőmenti táncrend zenekarban. ÜNNEPÉLYES NÉPZENEI KONCERT</p>

6.4. A művészeti alapvizsga és záróvizsga lebonyolítása

Művészeti alapvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az utolsó alapfokú évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

Művészeti záróvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az utolsó továbbképző évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

A művészeti alapvizsgát és záróvizsgát az év végi vizsgákkal együtt szervezzük. A vizsgabizottság tagjai:

- az iskola igazgatója
- az adott tanszak tanszakvezetője
- legalább egy azonos szakos tanár.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményei, feladatainak meghatározása

Hangszer, illetve magánének („A” tagozat) főtanszakos tanulók szolfézs vagy zenetörténet - zeneirodalom vizsgatantárgyak közül választhatnak.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga egyes részei alóli felmentés

Mentesül az adott tantárgyból a művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga letétele alól az a tanuló, aki az országos művészeti tanulmányi versenyen - egyéni versenyzőként –a döntőbe jutott. Ha a tanuló már rendelkezik a zeneművészeti ág valamelyik tanszakán szolfézs, zeneelmélet, zenetörténet tantárgyakból megszerzett művészeti alapvizsga és záróvizsgabizonyítvánnyal, akkor abban az évben az adott tantárgyakból a vizsga alól felmentés adható.

Művészeti alapvizsga szolfézs tárgyból

Az alapfok 4. évfolyamának elvégzésekor szolfézs tantárgyból alapvizsga szervezhető.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga minősítése

A művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga eredményét a vizsgatantárgyakból kapott osztályzatok számtani közepe adja. Ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a végső eredmény meghatározásában a főtárgyból kapott osztályzat a döntő.

6.4.1. A MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA RÉSZEI

Az alapvizsga írásbeli és/vagy szóbeli, valamint gyakorlati vizsgarészből áll. Az alapvizsgán azok az „A” tagozatos tanulók, akiknek szolfézs a kötelező tárgya, írásbeli, akiknek zeneirodalom., zenekar vagy kórus, szóbeli vizsgát tesznek. A „B” tagozatos tanulók számára mindkét vizsgarész kötelező. Gyakorlati vizsgát valamennyi tanulónak kell tennie.

1. Az írásbeli vizsga tantárgya és időtartama

Hangszer, magánének főtanszak („A” tagozat):

- Szolfézs vagy
- Zenetörténet-zeneirodalom-

Az írásbeli vizsga időtartama valamennyi tantárgyból 45 perc.

2. A szóbeli vizsga tantárgya és időtartama

Hangszer és magánének főtanszak („A” tagozat):

- Szolfézs vagy
- Zenetörténet-zeneirodalom

A szóbeli vizsga időtartama valamennyi tantárgyból 10-20 perc.

SZOLFÉZS ÍRÁSBELI MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA a 6. alapfokú évfolyam elvégzése után

„A” tagozat

Diktálás, elemzés

- 5 teszt kérdés a zenei ismeretek köréből a megismert hangsorokra, hangközökre, hangzatokra, formai ismeretekre, stílusokra vonatkozóan.
- Periódus terjedelmű, funkciós basszusú műzenei idézet felső szólamának lejegyzése és elemzése.
 - Az idézet 2/4, 3/4 vagy 4/4-es lökötésű, nem moduláló, lehetőleg a-av felépítésű, nehezebb hangközléseket nem tartalmazó, de akkordfelbontást, illetve könnyebb alterációt lehetőleg tartalmazó szemelvény. Előre szükséges megadni a kulcsot, az előjegyzést, a metrumot és a kezdőhangot. Az elemzés szempontjai: a funkciók bejelölése, formai felépítés, a zenei elemek megjelölése (hármashangzat-felbontás, szekvencia, késleltetés stb.). Az idézet zongorán két szólamban tizenkétszer hangozhat el.

„B” tagozat

Hangközmenet lejegyzése

- 10 hangközből álló hangközmenet lejegyzése tonális keretben (oktávon belüli tiszta, kis és nagy hangközök, bővített kvart és szűkített kvint). Diktálás előtt meg kell adni a violinkulcsot, előjegyzést, és a kezdő hangközt, elnevezéssel együtt. A hangközlánc zongorán tízszer hangozhat el.

Hangzatlejegyzés

- 10 akkord felismerése és lejegyzése adott hangra, oldással együtt (valamennyi hármashangzat és fordításai, valamint domináns szeptim). Diktálás előtt meg kell adni a violinkulcsot, előjegyzést és a kezdő harmóniát, elnevezéssel együtt, illetve adott hangra felépítésnél az adott hango(ka)t. A harmóniasor zongorán tízszer hangozhat el.

Periódus terjedelmű műzenei idézet lejegyzése funkciós basszussal

- Metruma 2/4, 3/4, 4/4 legyen. A ritmusértékek előfordulhatnak az egész hangtól a tizenhatodig. Az idézet tartalmazhat változatos ritmikai, dallami fordulatokat. Előre meg kell adni a kulcsot, az előjegyzést, a metrumot és a kezdőhangokat. Az idézet zongorán tízszer hangozhat el.

SZOLFÉZS SZÓBELI MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA a 6. alapfokú évfolyam elvégzése után

„A” tagozat

- Aki 4. osztály végén nem tett Művészeti alapvizsgát, a szolfézs szóbeli vizsgát, a hangszer, magánének vizsgával egyidőben teheti le.

-A „hozott anyag”: a vizsgázó tudjon énekelni kotta nélkül 10 népdalt, és ismerje azok legfontosabb jellemzőit; (a vizsgabizottság a hozott anyagból egy népdalt választ)

-A tanuló által a gyakorlati vizsgán játszott darabokkal kapcsolatban a vizsgabizottság egyszerű zenetörténeti, stílusjegyekre vonatkozó, műfaji, formai, és egyéb általános zenei kérdéseket tesz fel.

„B” tagozat

Lapról éneklés

-Egyszólamú klasszikus dallam lapról éneklése rövid átnézés után, szolmizálva és hangnévvel. Az idézet metruma 2/4, 3/4, 4/4.

Memoriter anyag

- A vizsgázó tudjon élményszerűen előadni 5 népdalt, ismerje azok legfontosabb jellemzőit tudjon megszólaltatni 3 műzenei szemelvényt szóló énekléssel vagy éneklőtársakkal, vagy hangszerkísérettel, ismerje az énekelt darabok legfontosabb zenei jellegzetességeit.

ZENETÖRTÉNET-ZENEIRODALOM ALAPVIZSGA

-Teszt, ami 15-20 általános zenei-zenetörténeti ismeretekkel kapcsolatos feladatot tartalmaz.

-A tanuló által a gyakorlati vizsgán játszott darabokkal kapcsolatban a vizsgabizottság zenetörténeti, stílusjegyekre vonatkozó, műfaji, formai és egyéb általános zenei kérdéseket tesz fel.

SZOLFÉZS ÍRÁSBELI MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA a 4. alapfokú évfolyam elvégzése után

Hangköz, hangzat diktálás

-Feladatok a hangköz-, hangzatismeretek köréből hallás után, kottakép és szerkesztés alapján.

-5 hangköz, 5 hármashangzat építése megadott hangokra,

-5 hangköz, 5 hármashangzat felismerése kottaképről

Dallamdiktálás

-Könnyű kétszólamú klasszikus periódus felső szólamának lejegyzése

-A zenei részlet 2/4, 3/4, 4/4-es lüktetésű, lehetőleg A-Av felépítésű, modulációt, alterációt, nehezebb hangközlépéseket nem tartalmazó legyen. A tanulók számára a táblán adott a kulcs, az előjegyzés, a metrum és a kezdőhang értékkel. A részlet zongorán két szólamban tizenkétszer hangozhat el.

GYAKORLATI MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA TARTALMA

Gyakorlati vizsgát főtárgyból, elméleti tanszakok esetén zongora kötelező tárgyból, illetve kamarazene főtanszakon a tanult hangszerből kell tenni.

FURULYA

„A” tagozat

- Egy etűd vagy technikai jellegű mű szoprán- vagy altfurulyán
- Egy előadási darab két különböző karakterű tétele, az egyik tétel választható kamaraműből is

„B” tagozat

- Egy etűd vagy szólómű
- Egy előadási darab két különböző karakterű tétele, az egyik tétel választható kamaraműből is

FUVOLA

„A” tagozat

- Egy etűd vagy szólódarab, vagy technikai jellegű mű
- Egy barokk szonátatétel
- Egy előadási darab

„B” tagozat

- Két különböző karakterű etűd vagy szólódarab, vagy technikai jellegű mű
- Egy barokk szonáta-tételpár
- Egy karakterdarab vagy kamaramű

OBOA

„A” tagozat

- Egy etűd vagy szólódarab vagy technikai jellegű mű
- Két előadási darab, amelyből az egyik lehet kamaramű is

„B” tagozat

- Egy etűd vagy szólódarab, vagy technikai jellegű mű
- Két előadási darab, amelyből az egyik lehet kamaramű is

KLARINÉT

„A” tagozat

- Két különböző karakterű etűd vagy technikai jellegű mű
- Két különböző stílusú és műfajú előadási darab, melyek közül az egyik lehet kamaramű is

„B” tagozat

- Két különböző karakterű etűd vagy technikai jellegű mű
- Két különböző stílusú és műfajú előadási darab, melyek közül az egyik lehet kamaramű is

SZAXOFON

„A” tagozat

A vizsga bármilyen hangolású szaxofonon teljesíthető.

- Egy etűd vagy etűd-jellegű egyéb mű
- Két különböző stílusú és karakterű mű

„B” tagozat

- Két különböző karakterű etűd vagy etűd-jellegű egyéb mű
- Két különböző stílusú és karakterű, kíséretes előadási darab

FAGOTT

„A” tagozat

- Egy etűd vagy szólódarab, vagy technikai jellegű mű
- Két előadási darab, amelyből az egyik lehet kamaramű egyik tétele

„B” tagozat

- Egy etűd vagy szólódarab, vagy technikai jellegű mű
- Két különböző karakterű darab vagy tétel-pár, az egyik lehet kamaramű tétel

KÜRT

„A” tagozat

- Egy kantiléna
- Egy etűd
- Egy előadási darab

.

„B” tagozat

- Egy skála különböző képletekkel, a meglévő hangterjedelemben
- Egy kantiléna
- Egy etűd
- Egy előadási darab

TROMBITA

„A” tagozat

- Egy másfél oktávos skála első képlete
- Egy etűd
- Egy előadási darab

„B” tagozat

- Egy másfél oktávos skála öt képlettel
- Egy etűd
- Egy barokk szonáta lassú és gyors tétele
- Egy, az előbbtől eltérő stílusú előadási darab

HARSONA

„A” tagozat

- Egy dúr hangsor másfél oktávon keresztül, a hozzá tartozó hármashangzat-felbontással
- Egy etűd - Egy előadási darab

.

„B” tagozat

- Egy dúr hangsor és párhuzamos mollja másfél oktávon keresztül, különböző képletekkel

- Egy etűd
- Egy előadási darab

TENORKÜRT

„A” tagozat

- Egy másfél oktávos skála első képlete
- Egy etűd
- Egy előadási darab

„B” tagozat

- Egy másfél oktávos skála három képlettel
- Egy etűd
- Egy előadási darab

BARITON

„A” tagozat

- Egy másfél oktávos skála első képlete
- Egy etűd
- Egy előadási darab

„B” tagozat

- Egy másfél oktávos skála három képlettel
- Egy etűd
- Egy előadási darab

TUBA

„A” tagozat

- Egy skála
- Egy gyakorlat
- Egy előadási darab

„B” tagozat

- Egy skála (dúr és moll változata, legalább három variációval)
- Egy gyakorlat
- Egy előadási darab

ÜTŐHANGSZEREK

„A” tagozat

- Két dobgyakorlat
- Egy dallamhangszeres mű - Egy kamaramű

„B” tagozat

- Két kisdobgyakorlat
- Egy skála hármashangzat-felbontással
- Egy dallamhangszeres mű
- Egy kamaramű

GITÁR

„A” tagozat

- Egy etűd
- Kettő különböző stílusú előadási darab

„B” tagozat

- Egy etűd
- Egy különböző stílusú előadási darab.
- Egy XX. századi darabok

ZONGORA

„A” tagozat

A négy stílusból választható 3 különböző stílusú darab, amiből lehet egy kamaramű.

„B” tagozat

Négy különböző stílusú darab:

- Barokk mű, többszólamú szerkesztésben írt darab, vagy szvit-tétel
- Klasszikus szonatina vagy szonáta-tétel, variáció
- Romantikus mű
- XX. századi mű

HEGEDŰ

„A” tagozat

- Egy etűd
- Két különböző karakterű előadási darab, koncert-, vagy szonáta-tétel

„B” tagozat

- Két különböző technikai követelményt tartalmazó etűd
- Egy előadási darab vagy barokk szonáta tételpár
- Egy koncert- vagy szonáta-tétel

BRÁCSA

„A” tagozat

Két különböző stílusú zongorakíséretes előadási darab.

Egy etűd

Egy brácsaverseny-saroktétel

- Egy zongorakíséretes darab vagy 1 szonátatétel, vagy 2 barokk szonátatétel

GORDONKA

„A” tagozat

- Egy etűd
- Két különböző karakterű előadási

„B” tagozat

- Két különböző technikai követelményt támaztó etűd
- Két különböző karakterű előadási

NAGYBŐGŐ

„A” tagozat

- Egy skála, hármashangzat-felbontással, 2 oktávon
- Egy etűd
- Egy előadási darab

„B” tagozat

- Egy skála, hármashangzat-felbontással, 2 oktávon
- Preklasszikus szonáta 2 tétele, vagy klasszikus versenymű 1 tétele
- Egy előadási darab

MAGÁNÉNEK

„A” tagozat

- Egy népdalfeldolgozás
- Egy preklasszikus, barokk vagy klasszikus dal, esetleg ária - Egy romantikus dal

„B” tagozat

- Egy dal Kodály: A magyar népzene sorozatból
- Egy preklasszikus, barokk vagy klasszikus dal, vagy ária
- Egy romantikus dal
- Egy XX. századi szerző dala

6.4.2. A MŰVÉSZETI ZÁRÓVIZSGA KÖVETELMÉNYEI

SZOLFÉZS ZÁRÓVIZSGA

-Periódus terjedelmű dallam lapról éneklése rövid átnézés után, szolmizálva vagy hangnévvel; az idézet tartalmazzon változatos ritmikai és dallami fordulatokat, hangnemi kitérést, esetleg modulációt.

-A „hozott anyag”: a vizsgázó tudjon énekelni kotta nélkül 15 népdalt, és ismerje azok legfontosabb jellemzőit; tudjon énekelni 5 műzenei szemelvényt

ZENETÖRTÉNET-ZENEIRODALOM ZÁRÓVIZSGA

-Teszt, ami 10-15 egyszerű, általános zenei-zenetörténeti ismeretekkel kapcsolatos kérdést tartalmaz.

-A tanuló által a gyakorlati vizsgán játszott darabokkal kapcsolatban a vizsgabizottság zenetörténeti, stílusjegyekre vonatkozó, műfaji, formai és egyéb általános zenei kérdéseket tesz fel.

GYAKORLATI ZÁRÓVIZSGA TARTALMA

Gyakorlati vizsgát főtárgyból, elméleti tanszakok esetén zongora kötelező tárgyból, illetve kamarazene főtanszakon a tanult hangszerből kell tenni.

FURULYA

„A” tagozat

- Egy etűd vagy technikai jellegű mű szoprán- vagy altfurulyán
- Egy előadási darab két különböző karakterű tétele, az egyik tétel választható kamaraműből is

„B” tagozat

- Egy etűd vagy szólómű
- Egy előadási darab két különböző karakterű tétele, az egyik tétel választható kamaraműből is

FUVOLA

„A” tagozat

- Egy etűd vagy szólódarab, vagy technikai jellegű mű
- Egy barokk szonátatétel
- Egy előadási darab

„B” tagozat

- Két különböző karakterű etűd vagy szólódarab, vagy technikai jellegű mű
- Egy barokk szonáta-tételpár
- Egy karakterdarab vagy kamaramű

OBOA

„A” tagozat

- Egy etűd vagy szólódarab vagy technikai jellegű mű
- Két előadási darab, amelyből az egyik lehet kamaramű is
- Egy etűd vagy szólódarab, vagy technikai jellegű mű
- Két előadási darab, amelyből az egyik lehet kamaramű is.

KLARINÉT

„A” tagozat

- Két különböző karakterű etűd vagy technikai jellegű mű
- Két különböző stílusú és műfajú előadási darab, melyek közül az egyik lehet kamaramű is

„B” tagozat

- Két különböző karakterű etűd vagy technikai jellegű mű
- Két különböző stílusú és műfajú előadási darab, melyek közül az egyik lehet kamaramű is

SZAXOFON

„A” tagozat

A vizsga bármilyen hangolású szaxofonon teljesíthető.

- Egy etűd vagy etűd-jellegű egyéb mű
- Két különböző stílusú és karakterű mű

„B” tagozat

- Két különböző karakterű etűd vagy etűd-jellegű egyéb mű
- Két különböző stílusú és karakterű, kíséretes előadási darab

FAGOTT

„A” tagozat

- Egy etűd vagy szólódarab, vagy technikai jellegű mű
- Két előadási darab, amelyből az egyik lehet kamaramű egyik tétele

„B” tagozat

- Egy etűd vagy szólódarab, vagy technikai jellegű mű
- Két különböző karakterű darab vagy tétel-pár, az egyik lehet kamaramű tétel

KÜRT

„A” tagozat -

Egy kantiléna.

- Egy etűd
- Egy előadási darab

„B” tagozat

- Egy skála különböző képletekkel, a meglévő hangterjedelemben
- Egy kantiléna
- Egy etűd

- Egy előadási darab

TROMBITA

„A” tagozat

- Egy másfél oktávos skála első képlete
- Egy etűd
- Egy előadási darab

„B” tagozat

- Egy másfél oktávos skála öt képlettel
- Egy etűd
- Egy barokk szonáta lassú és gyors tétele
- Egy, az előbbtől eltérő stílusú előadási darab

HARSONA

„A” tagozat

- Egy dúr hangsor másfél oktávon keresztül, a hozzá tartozó hármashangzat-felbontással
- Egy etűd
- Egy előadási darab

„B” tagozat

- Egy dúr hangsor és párhuzamos mollja másfél oktávon keresztül, különböző képletekkel
- Egy etűd
- Egy előadási darab

TENORKÜRT

„A” tagozat

- Egy másfél oktávos skála első képlete
- Egy etűd
- Egy előadási darab

„B” tagozat

- Egy másfél oktávos skála három képlettel
- Egy etűd
- Egy előadási darab

BARITON

„A” tagozat

- Egy másfél oktávos skála első képlete
- Egy etűd
- Egy előadási darab

„B” tagozat

- Egy másfél oktávos skála három képlettel
- Egy etűd
- Egy előadási darab

TUBA

„A” tagozat

- Egy skála
- Egy gyakorlat
- Egy előadási darab

„B” tagozat

- Egy skála (dúr és moll változata, legalább három variációval)
- Egy gyakorlat
- Egy előadási darab

ÜTŐHANGSZEREK

„A” tagozat

- Két dobgyakorlat
- Egy dallamhangszeres mű
- Egy kamaramű
 - Két kisdobgyakorlat
 - Egy skála hármashangzat-felbontással
- Egy dallamhangszeres mű
- Egy kamaramű

GITÁR

„A” tagozat

- Egy etűd
- Kettő különböző stílusú előadási darab

„B” tagozat

- Egy etűd
- Egy különböző stílusú előadási darab.
- Egy XX. századi darab

ZONGORA

„A” tagozat

A négy stílusból választható 3 különböző stílusú darab, amiből lehet egy kamaramű.

„B” tagozat

Négy különböző stílusú darab:

- Barokk mű, többszólamú szerkesztésben írt darab, vagy szvit-tétel
- Klasszikus szonatina vagy szonáta-tétel, variáció
- Romantikus mű
- XX. századi mű

HEGEDŰ

„A” tagozat

- Egy etűd
- Két különböző karakterű előadási darab, koncert-, vagy szonáta-tétel

„B” tagozat

- Két különböző technikai követelményt tartalmazó etűd
- Egy előadási darab vagy barokk szonáta tételpár

- Egy koncert- vagy szonáta-tétel

BRÁCSA

„A” tagozat

Két különböző stílusú zongorakíséretes előadási darab.

„B” tagozat

- Egy etűd
- Egy brácsaverseny-saroktétel
- Egy zongorakíséretes darab vagy 1 szonátatétel, vagy 2 barokk szonátatétel

GORDONKA

„A” tagozat

- Egy etűd
- Két különböző karakterű előadási

„B” tagozat

- Két különböző technikai követelményt támaztó etűd
- Két különböző karakterű előadási darab

NAGYBŐGŐ

„A” tagozat

- Egy skála, hármashangzat-felbontással, 2 oktávon
- Egy etűd
- Egy előadási darab

„B” tagozat

- Egy skála, hármashangzat-felbontással, 2 oktávon
- Preklasszikus szonáta 2 tétéle, vagy klasszikus versenymű 1 tétéle
- Egy előadási darab

MAGÁNÉNEK

„A” tagozat

- Egy népdalfeldolgozás
- Egy preklasszikus, barokk vagy klasszikus dal, esetleg ária - Egy romantikus dal

„B” tagozat

- Egy dal Kodály: A magyar népzene sorozatból
- Egy preklasszikus, barokk vagy klasszikus dal, vagy ária
- Egy romantikus dal
- Egy XX. századi szerző dala

6.4.3. A MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA ÉS ZÁRÓVIZSGA ÉRTEKELÉSE

A gyakorlati vizsga értékelésének általános szempontjai

Fúvós hangszerek

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség, - állóképesség.

Ütőhangszerek

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség (pl. üstdobon keresztütések és kerülések jobbról-balról),
- hangszerkezelés, speciális technikai elemek alkalmazása különböző hangszereken (tremoló, előkék),
- több verővel való játék dallamhangszeren,
- különböző hangszer kombinációk kezelése, hangszer- és verőváltások alkalmazása,
- előadásmód,
- árnyalt dinamikák alkalmazása, pontos ritmikai megoldások,
- változó tempók önállóan és együttesben,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség, - állóképesség.

Pengetős hangszerek

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- helyes testtartás, hangszertartás, kéztartás,
- hangminőség,
- hangszerkezelés,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- zenei stílusok és előadások megvalósítása,
- artikulációk és díszítések megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség,
- technikai felkészültség, - jobb- és balkéz-technika, - intonáció.

Billentős hangszerek

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes test- és kéztartás,
- hangminőség, billentés,
- pedálhasználat,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség, - állóképesség.

Vonós hangszerek

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- a vibrato helyes alkalmazása,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség, - állóképesség.

Magánének

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- helyes légzés, testtartás,
- intonáció,
- helyes ritmus és tempó,
- zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- állóképesség,
- előadásmód, tartalmi érzékenység,
- technikai és művészi megvalósítás, - hangszínek iránti differenciáló képesség, - szép, érthető szövegmondás.

Az írásbeli vizsga értékelésének általános szempontjai

Szolfézs, zenei történet-zeneirodalom, zeneelmélet

- teszt: a kérdésekre adott rövid, lényegi, a megértésre utaló egyszerű válasz; fogalmazásmód, helyesírás;
- fogalmazás (műelemzés): információtartalom, a műről, illetve a szerzőről és a korról szóló információk megfelelő aránya, felhasznált irodalom színvonala, mennyisége, eredetiség, objektív és szubjektív tartalom megfelelő aránya, felépítés, fogalmazás, helyesírás, - dallamírás: dallami, metrikai/ritmikai korrektség, kottairási készség, külalak.

A szóbeli vizsga értékelésének általános szempontjai

Szolfézs, zenei történet-zeneirodalom, zeneelmélet

- általános zenei ismeretek (hangnemek, hangközök, akkordok, előadásmód, zenei szakkifejezések ismerete), - zenei történeti tájékozottság,
- stílusismeret,
- formai ismeretek, - tájékozódás a zenei műfajok között.

7. Véleményezési, egyetértési, jóváhagyási záradék:

A Szombathelyi Bartók Béla Zeneiskola - Alapfokú Művészeti Iskola PEDAGÓGIAI PROGRAM tervezetét a **szülők közössége** a nemzeti köznevelésről szóló CXC. törvény (továbbiakban: Nkt.) 73. § (1) bekezdése alapján 2022. szeptember 30...véleményezte.

Szombathely, 2022.szeptember 30.

Polgár Zoltán József
a szülői közösség elnöke

A Szombathelyi Bartók Béla Zeneiskola - Alapfokú Művészeti Iskola PEDAGÓGIAI PROGRAMJÁT a **nevelőtestület** a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. tv. 26. § (1) bekezdése alapján 2022. szeptember 23.... elfogadta.

Szombathely, 2022. szeptember 23.

Polgárné Papp Klára
a nevelőtestület képviselőjében

A Szombathelyi Bartók Béla Zeneiskola - Alapfokú Művészeti Iskola PEDAGÓGIAI PROGRAMJÁT a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. tv. 26. § (1) bekezdése alapján 2022. szeptember 23-án jóváhagyom.

Szombathely, 2022. szeptember 23.

Borhi Ágnes
intézményvezető

Fenntartói nyilatkozat

Jelen **pedagógiai programmal** kapcsolatban a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 26. § (1) bekezdése értelmében az alábbi, a *fenntartóra* többletkötelezettséget telepítő rendelkezések

fejezet	cím	a többletkötelezettség tartalma
PP 2.12 - 17. oldal	A Zeneiskola kapcsolatai	MZMSZ éves tagsági díj
PP 2.10.2 - 14. oldal	Zenei Versenyek	Sistrum Zenei Versenyek
PP 2.10.2 - 14. oldal	Zenei Versenyek	Koncz János Országos Hegedűverseny

vonatkozásában a Szombathelyi Tankerületi Központ mint az intézmény fenntartója egyetértési jogkört gyakorolt. Aláírással tanúsítom, hogy a fenntartó döntésre jogosult vezetője a pedagógiai program fenti rendelkezéseivel egyetért, azokat jóváhagyja – **az intézmény mindenkori éves költségvetési keretének függvényében.**

Kelt: Szombathely, 2022 év október hónap 27 nap

1. számú melléklet: Helyi tantervi programok zeneművészet ágon
2. számú melléklet: Tanmenet sablon egyéni hangszeres képzéshez
3. számú melléklet: Tanmenet sablon csoportos zenei képzéshez